

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 28.5.2020
COM(2020) 408 final

2020/0104 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA
o vzpostavitvi mehanizma za okrevanje in odpornost

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Izbruh pandemije COVID-19 je za prihodnja leta spremenil gospodarske obete v Uniji.

Kratkoročne posledice v posameznih državah članicah bodo odvisne od trajanja in strogosti ukrepov zapore, strukture proizvodnje in ukrepov gospodarske politike, sprejetih za blažitev neposrednih učinkov krize. Srednje- in dolgoročni učinki bodo odvisni od intenzivnosti pretresa za gospodarsko dejavnost, povzročenega s pandemijo COVID-19 v vseh gospodarskih sektorjih, gospodarske odpornosti gospodarstev in zmožnosti sprejemanja ustreznih ukrepov. Tveganje izkrivljanja enakih konkurenčnih pogojev na enotnem trgu lahko povzroči povečanje ekonomskih razlik v Uniji in brez odločnih ukrepov politike okrepi izzive, s katerimi se Evropa sooča na področju dolgoročne rasti.

Ob postopnem odpravljanju ukrepov zapore je za trajnostno okrevanje potrebna strateška politična usmeritev blaženja gospodarskih in socialnih posledic krize s spodbujanjem ekonomske konvergence in odpornosti, s čimer bi prispevali k dolgoročni trajnostni rasti. To vključuje omogočanje dvojnega prehoda na bolj zeleno in digitalno družbo ob hkratnem zagotavljanju strateške neodvisnosti Unije. Pretekle izkušnje so pokazale, da se naložbe v času krize pogosto močno zmanjšajo. Vendar je v tem posebnem položaju bistveno, da se naložbe podprejo. Poleg tega je treba glavne gospodarske in socialne izzive, povezane s to krizo, obravnavati zato, da bi preprečili trajno izgubo proizvodne zmogljivosti in zaposlovanja („histerezo“) ter s tem zaščitili gospodarsko in socialno odpornost. Za trajnostno in odporno okrevanje je potreben okvir, ki vodi k pravi vrsti naložb in reform. Prav tako je ključno, da strategije za okrevanje, ki so jih vzpostavile države članice, ustrezno vključujejo izzive v zvezi z zelenim in digitalnim preходом ter podpirajo naložbe in reforme na teh dveh ključnih področjih.

Predlagani mehanizem za okrevanje in odpornost (v nadaljnjem besedilu: mehanizem) bo nudil finančno podporo velikega obsega za javne naložbe in reforme, s katerimi bodo države članice postale odpornejše in bolj pripravljene na prihodnost. Države članice bodo z njegovo pomočjo obvladovale gospodarske in socialne izzive, s katerimi se, po koncu krize še toliko bolj, soočajo na različnih področjih, kot so družba, zaposlovanje, znanja in spretnosti, izobraževanje, raziskave in inovacije ter zdravje, pa tudi na področjih, povezanih s poslovnim okoljem, vključno z javno upravo in finančnim sektorjem. Najpomembneje pa je, da bo zagotavljal, da bodo te naložbe in reforme usmerjene predvsem v izzive in naložbene potrebe v zvezi z zelenim in digitalnim preходом, kar bo zagotovilo trajnostno okrevanje. Naložbe v zelene in digitalne tehnologije, zmogljivosti in procese za pospešitev prehoda na čisto energijo, kar bo povečalo energijsko učinkovitost v različnih ključnih sektorjih gospodarstva, bodo pomagale ustvariti delovna mesta in trajnostno rast ter Uniji omogočile, da v globalni tekmi za okrevanje gospodarstva čim bolj izkoristi prednost prvega na trgu. Z diverzifikacijo ključnih dobavnih verig bodo pripomogle tudi k večji odpornosti in manjši odvisnosti Unije. Izredno pomembno je, da se opredelijo in pripravijo podlage za projekte v skladu s prednostnimi nalogami iz evropskega semestra za usklajevanje ekonomskih politik (v nadaljnjem besedilu: evropski semester).

Zaradi učinkovitosti in z namenom, da bi sozakonodajalca čim prej dosegla dogovor, ta predlog uredbe temelji na zadnjem besedilu predloga za vzpostavitev programa za podporo

reformam¹, ki ga je Komisija sprejela 31. maja 2018 kot del večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027, o katerem sta zakonodajalca razpravljala, pri tem pa vsebuje ustrezne spremembe, ki odražajo spremenjene cilje, in prilagojen način izvajanja novega mehanizma. Zato ta predlog nadomešča predlog Komisije o programu za podporo reformam, ki se umakne. Posledično se umakne tudi predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o okviru za upravljanje proračunskega instrumenta za konvergenco in konkurenčnost za euroobmočje². Poleg tega pripravlja tudi ločen predlog Komisije za uredbo [COD...] za zagotavljanje tehnične podpore državam članicam.

Mehanizem bo ključen program Instrumenta Evropske unije za okrevanje kot dela spremenjenega večletnega finančnega okvira. Zagotavljal bo nepovratno finančno podporo in posojila državam članicam za podporo javnim naložbam in reformam, kakor so opredeljene v njihovih načrtih za okrevanje in odpornost. Tako bodo gospodarstva Unije postala odpornejša in bolje pripravljena na prihodnost. Posojila bodo dopolnjevala nepovratno podporo in bodo na voljo za dodatne reforme in naložbe, ki presegajo tiste, ki so upravičene do nepovratne finančne podpore. Posojila bodo imela koristi od dolgih rokov zapadlosti in ugodnih obrestnih mer, ki jih uživa Unija. Zato bodo še posebej zanimiva za države članice, ki se soočajo z večjimi stroški izposojanja, in jim tudi najbolj koristila. Da bo dodeljevanje sredstev dobro usklajeno s ciljem mehanizma, bo nepovratna podpora v okviru instrumenta zlasti koristila državam z nižjimi dohodki na prebivalca in visoko stopnjo brezposelnosti, kar odraža velike gospodarske in družbene izzive, s katerimi se te države soočajo.

Komisija predlaga, da se izkoristi celotna moč proračuna EU za mobilizacijo naložb in predhodno zagotovitev finančne podpore v ključnih prvih letih okrevanja. Ti predlogi temeljijo na dveh stebrih:

(i) izrednem evropskem instrumentu za okrevanje v obsegu 808 984,090 milijona EUR (v tekočih cenah). Ta bo začasno spodbudil finančno zmogljivost proračuna EU z uporabo manevrskega prostora do zgornjih meja proračuna EU za zagotovitev dodatnega financiranja na finančnih trgih. Zbrana sredstva bodo podlaga za takojšnje ukrepe s hitrim učinkom, ki so potrebni, da se zaščitijo sredstva za preživetje ljudi in da bi se gospodarstvo spet postavilo na noge,

(ii) okrepljenem večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027. Komisija predlaga okrepitev ključnih programov s pomočjo evropskega instrumenta za okrevanje, da se omogoči hitro usmerjanje naložb na področja, na katerih so najbolj potrebne, okrepi enotni trg, stopnjuje sodelovanje na področjih, kot sta zdravje in obvladovanje kriz, ter se Unija opremi s proračunom, ki je prilagojen za spodbujanje dolgoročnega prehoda na odpornejšo, bolj zeleno in digitalno Evropo.

Glede na začasnost obdobja, v katerem je financiranje mehanizma na razpolago, bi bilo treba finančno podporo in ustrezne ukrepe, ki jih države članice izvedejo v okviru mehanizma, okrepljeno financirati do konca leta 2024, finančno podporo v obliki nepovratnih sredstev pa do konca leta 2022, in sicer vsaj v višini 60 % skupnega zneska. Zato bi morale Komisija in države članice v preostalih letih po letu 2024 pa do konca večletnega finančnega okvira spodbujati izvajanje ustreznih ukrepov na terenu in doseči pričakovano okrevanje v zadevnih gospodarskih in družbenih sektorjih ter spodbujati odpornost in konvergenco. Če bodo po tem finančna sredstva za mehanizem še na voljo in mu v proračunu Unije dodeljena, lahko Komisija organizira tudi dodatne razpise.

¹ 2018/0213 (COD), Bruselj, 31.5.2018, COM(2018) 391 final.

² 2019/0161 (COD), Bruselj, 24.7.2019, COM(2019) 354 final.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Spremenjeni večletni finančni okvir in s tem povezana sektorska zakonodaja predlagata nove in okrepljene instrumente za obravnavanje gospodarskih posledic pandemije COVID19. Ta predlog združuje ta sveženj ukrepov, in sicer REACT-EU³ v okviru strukturnih skladov in Kohezijskega sklada ter spremenjena predloga za Evropski sklad za strateške naložbe (EFSD) in program InvestEU [...]. Predlog je tudi del niza ukrepov, ki so bili razviti kot odziv na sedanjo pandemijo COVID-19, kot je „naložbena pobuda v odziv na koronavirus“⁴.

Predlagani instrumenti se dopolnjujejo. REACT-EU bo osredotočen na ukrepe za kratkoročno odpravljanje posledic krize, povezane s trgi dela, zdravstvenim varstvom ter MSP (podpora za likvidnost in plačilno sposobnost), za takojšnjo in neposredno podporo gospodarstvom držav članic. Mehanizem bo podpiral dolgoročnejshe reforme in naložbe, zlasti v zvezi z zelenimi in digitalnimi tehnologijami, ki bodo trajno vplivale na produktivnost in odpornost gospodarstva Unije.

Poleg tega na ravni Unije več instrumentov podpira izvajanje reform in naložb. Program za podporo strukturnim reformam trenutno zagotavlja tehnično podporo državam članicam pri pripravi in izvajanju reform. Skladi Unije financirajo naložbene projekte na področjih politike skladov Unije, kar zahteva tematsko osredotočenost financiranja in določa številne pogoje, ki jih je treba izpolniti pred izplačilom sredstev. InvestEU zagotavlja financiranje za projekte v okviru različnih sklopov politike, ki niso nujno povezani s prizadevanji za reforme.

Ta predlog bo tesno usklajen s smernicami politike v okviru evropskega semestra. Prvič, načrti za okrevanje in odpornost, ki jih bo podpiral mehanizem, bodo morali prispevati k učinkovitemu obravnavanju priporočil za posamezne države, ki jih Svet naslovi na države članice v okviru evropskega semestra. Instrumenti iz tega predloga bodo tako povečali učinkovitost evropskega semestra in prispevali k reševanju izzivov, opredeljenih v navedenem okviru. Drugič, časovni okvir za predložitev načrtov držav članic za okrevanje in odpornost bo usklajen s časovnim okvirom evropskega semestra, ti načrti pa bodo priloga k nacionalnim reformnim programom. Tretjič, tudi poročanje o napredku pri izvajanju teh načrtov bo potekalo v okviru evropskega semestra.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Predlog je skladen z drugimi politikami Unije ter zagotavlja dopolnjevanje in sinergije z njimi.

Komisija je predlagala nov sistem, imenovan SURE⁵, za zaščito Evropejcev pred tveganjem brezposelnosti. Njegov cilj je zagotoviti finančno pomoč državam članicam v višini do 100 milijard EUR, da bi pomagali zaščititi delovna mesta in delavce, ki jih je prizadela pandemija koronavirusa. S temi posojili bodo države članice lažje obravnavale nenadna povečanja javnofinančnih odhodkov za ohranjanje delovnih mest.

Euroskupina se je tudi politično dogovorila, da bosta Evropska investicijska banka in evropski mehanizem za stabilnost skupaj dala 440 milijard EUR finančnih sredstev na voljo podjetjem in državam članicam brez drugih pogojev, kot da z njimi krijejo neposredne in posredne stroške zdravstvenega varstva, zdravljenja in preventive.

³ UL...

⁴ UL...

⁵ COM(2020) 139 final, Bruselj, 2.4.2020.

Poleg tega evropskega fiskalnega odziva brez primere je ukrepe sprejela tudi Evropska centralna banka, ki je med drugim začela izredni program nakupa vrednostnih papirjev ob pandemiji v višini 750 milijard EUR, s čimer se bodo skupna sredstva, ki jih je leta 2020 kupila Evropska centralna banka, povečala na 1,1 bilijona EUR, da bi se ohranila finančna stabilnost na trgih državnih obveznic.

Ker se instrument močno osredotoča na naložbe in reforme, namenjene obravnavanju izzivov, povezanih z zelenim in digitalnim preходом, dopolnjuje in podpira evropski zeleni dogovor in digitalno agendo.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Predlog temelji na tretjem odstavku člena 175 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

Tretji odstavek člena 175 PDEU določa, da če se izkaže, da so potrebne posebne dejavnosti zunaj skladov, in ne da bi posegali v ukrepe, sprejete v okviru drugih politik Unije, lahko Evropski parlament in Svet o teh dejavnostih odločata po rednem zakonodajnem postopku ter po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij.

V skladu s tretjim odstavkom člena 175 PDEU je cilj mehanizma za okrevanje in odpornost v okviru te uredbe prispevati k povečanju kohezije z ukrepi, ki zadevnim državam članicam omogočajo, da si hitreje in bolj trajnostno opomorejo od krize zaradi COVID-19 in postanejo (bolj) odporne.

• Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)

Financiranje predlaganih dejavnosti prek načrtovane uredbe spoštuje načeli evropske dodane vrednosti in subsidiarnosti. Financiranje iz proračuna Unije se osredotoča na dejavnosti, katerih ciljev države članice ne morejo doseči same („preizkus potrebnosti“) in pri katerih lahko posredovanje Unije prinese dodatno vrednost v primerjavi s samostojnim ukrepanjem držav članic.

Splošni cilj uredbe je krepitev kohezije z ukrepi, ki omogočajo povečanje odpornosti držav članic, blažitev socialnih in gospodarskih posledic krize ter podpiranje zelenega in energetskega prehoda, s tem pa prispevati k okrevanju in spodbujanju potenciala gospodarstev Unije za rast v obdobju po krizi zaradi COVID-19. V ta namen bi moral mehanizem za okrevanje in odpornost, vzpostavljen s to uredbo, podpirati reforme in naložbe, ki obravnavajo strukturne izzive držav članic.

Temeljna logika mehanizma za okrevanje in odpornost je, da se taka podpora zagotovi zadevni državi članici, ki poda zahtevo na prostovoljni osnovi. Zato se vsaka država članica odloči, ali je ukrepanje na ravni Unije potrebno glede na možnosti, ki so na voljo na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni. Izvajanje ukrepov, povezanih z gospodarskim okrevanjem in odpornostjo, je v skupnem interesu Unije.

Ukrepanje na ravni Unije je potrebno za usklajevanje krepkega odziva na izbruh pandemije COVID-19 in ublažitev ogromnih gospodarskih posledic. Ukrepanje na ravni Unije je zato potrebno za doseganje hitrega in trdnega gospodarskega okrevanja v Uniji. Tega cilja države članice ne morejo zadovoljivo doseči same, medtem ko lahko posredovanje Unije prinese dodatno vrednost z uredbo, ki bo vzpostavila mehanizem, namenjen finančni podpori za

države članice pri oblikovanju in izvajanju prepotrebnih reform in naložb. Taka podpora bi pripomogla tudi k zmanjšanju družbenih posledic sedanje krize zaradi COVID-19.

- **Sorazmernost**

Predlog je skladen z načelom sorazmernosti, saj ne presega minimuma, ki je potreben za doseganje navedenega cilja na evropski ravni, in tistega, kar je potrebno za ta namen. Prostovoljni značaj mehanizma za okrevanje in odpornost, vzpostavljenega s predlagano uredbo, in sporazumna narava sodelovanja v celotnem procesu predstavljata dodatno jamstvo za spoštovanje načela sorazmernosti ter razvoj medsebojnega zaupanja in sodelovanja med državami članicami in Komisijo.

- **Izbira instrumenta**

Ciljev, opisanih v predhodnih oddelkih, ni mogoče doseči s harmonizacijo zakonodaj ali prostovoljnim ukrepanjem držav članic. Dosegli bi jih lahko samo z uredbo. Uredba, ki se uporablja za vse države članice, je tudi najprimernejši pravni instrument za organizacijo zagotavljanja finančne podpore, da se zagotovi enaka obravnava držav članic.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

- **Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi**

Zaradi nujne čimprejšnje priprave predloga, da bi ga sozakonodajalca lahko pravočasno sprejela, uradnega posvetovanja z zainteresiranimi stranmi ni bilo mogoče izvesti. Stališča zainteresiranih strani so bila upoštevana tudi v zakonodajnem postopku o predlogu programa za podporo reformam.

- **Ocena učinka**

Zaradi nujne čimprejšnje priprave predloga ni bila opravljena nobena ocena učinka. Vendar ta predlog uredbe temelji na prvotnem predlogu Komisije za program za podporo reformam, ki je temeljil na oceni učinka, katere glavne ugotovitve smiselno veljajo tudi za ta predlog.

- **Temeljne pravice**

Predlog bo imel pozitiven učinek na ohranjanje in razvoj temeljnih pravic Unije, če bodo države članice zaprosile za podporo na povezanih področjih in jo tudi prejele. Na primer, podpora na področjih, kot so trgi dela in socialno zavarovanje, zdravstvo, izobraževanje, okolje, premoženje, javna uprava in pravosodni sistem, lahko podpira temeljne pravice Unije, kot so dostojanstvo, svoboda, enakost, solidarnost, pravice državljanov in pravičnost.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Finančna sredstva za izvajanje mehanizma znašajo 602 905 000 000 EUR (v tekočih cenah). Sredstva se bodo financirala iz operacij najemanja posojil Unije, kot je določeno v Uredbi (EU) XXX/XX (uredba o Instrumentu Evropske unije za okrevanje). Ta znesek bo državam članicam na voljo v obliki nepovratne podpore v okviru neposrednega upravljanja (v skupnem znesku 334 950 000 000 EUR) ter v obliki posojil v znesku do 267 955 000 000 EUR. Znesek za nepovratno podporo predstavlja zunanje namenske prejemke v smislu člena 21(5) finančne uredbe.

Glede na začasnost programa financiranja iz mehanizma, vezano na okrevanje gospodarstev držav članic, so ta sredstva na razpolago do 31. decembra 2024, tako za nepovratno finančno podporo kot za podporo v obliki posojila.

Kar zadeva nepovratno finančno podporo, bi bilo treba potrebne pravne obveznosti za vsaj 60 % skupnih sredstev prevzeti do 31. decembra 2022. Proračunske obveznosti se lahko po potrebi razdelijo na več let v letne obroke z okvirnim časovnim razporedom izvajanja reform v obdobju največ štirih let ter naložb v obdobju največ sedmih let.

5. DRUGI ELEMENTI

• Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja

Za spremljanje uspešnosti mehanizma iz te uredbe pri doseganju njegovih ciljev je Komisija opredelila nekatere ključne kazalnike uspešnosti in bo redno zbirala ustrezne podatke. Niz kazalnikov bo treba v dogovoru z zadevno državo članico dodatno opredeliti na ravni posameznih načrtov držav članic za okrevanje in odpornost; ti kazalniki se bodo nanašali na ustrezne mikropodatke, ki se bodo po potrebi združili, in na druge zadevne podatke. Izplačila finančnega prispevka bodo opravljena po izpolnitvi mejnikov in ciljev, dogovorjenih z zadevno državo članico. Navedene zadevne podatke bo treba vključiti v namensko orodje za spremljanje po državah članicah in po področjih politike.

V ta namen bodo države članice v svoje letno poročanje o napredku v okviru evropskega semestra vključile dokaze o napredku pri doseganju mejnikov in ciljev ter Komisiji omogočile dostop do osnovnih podatkov, vključno z upravnimi podatki, kadar je primerno.

Izvedeni bosta ocena in naknadna ocena, da se ocenijo uspešnost, učinkovitost, ustreznost in skladnost instrumentov. Po potrebi bo Komisija oceno pospremila s predlogom za pregled uredbe. Ocenjevanja se bodo izvajala v skladu z Medinstitucionalnim sporazumom z dne 13. aprila 2016⁶. Ocenjevanja bodo vključevala pridobljene izkušnje, da bi opredelili morebitne pomanjkljivosti in/ali probleme ali možnosti za nadaljnje izboljšanje ukrepov ali njihovih rezultatov ter pripomogli k njihovi boljši izrabi in učinku.

Ocena se bo opravila, ko bo na voljo dovolj informacij o njenem izvajanju, vendar najpozneje v treh letih od začetka izvajanja. Najpozneje v štirih letih po zaključku obdobja uporabe Uredbe bo Komisija opravila naknadno končno oceno programa. Komisija sklepne ugotovitve teh ocen skupaj s svojimi pripombami predloži Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij.

• Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga

S to uredbo se vzpostavlja mehanizem za okrevanje in odpornost. Področje uporabe mehanizma zajema širok razpon področij politik in pokriva kohezijo, dvojni (zeleni in digitalni) prehod, konkurenčnost, produktivnost, zdravje in pametne inovacije (člen 3).

Finančna sredstva so določena na: (i) 334 950 000 000 EUR, ki so na razpolago za finančno podporo (nepovratna podpora), in (ii) 267 955 000 000 EUR za posojila državam članicam. Zneski za nepovratno podporo se financirajo z zunanjimi namenskimi prejemki v smislu člena 21(5) finančne uredbe. Do 31. decembra 2022 bi bilo treba pravno prevzeti obveznosti za vsaj 60 odstotkov nepovratne podpore. Za preostali znesek bi bilo treba pravne obveznosti

⁶ Medinstitucionalni sporazum med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016 (UL L 123, 12.5.2016, str. 1).

prevzeti do 31. decembra 2024 (člen 5). Države članice bi lahko prostovoljno prenesle sredstva v mehanizem za okrevanje in odpornost iz programov deljenega upravljanja (člen 6).

Za mehanizem iz te uredbe veljajo pravila dobrega gospodarskega upravljanja iz uredbe o skupnih določbah o strukturnih in kohezijskih skladih (člen 9). Izvaja ga Komisija z neposrednim upravljanjem v skladu s finančno uredbo (člen 6). Finančna podpora bo dodatna glede na podporo, ki se zagotavlja v okviru drugih skladov in programov Unije, in ne more kriti istih stroškov (člen 8).

Določene so določbe o dejavnostih komuniciranja v razmerju do Evropskega parlamenta in Sveta (člen 21) ter v razmerju do splošne javnosti (člen 26) ter določbe o komplementarnosti (člen 22), spremljanju (člen 23), letnih poročilih (člen 24) in ocenjevanju (člen 25).

Cilj mehanizma je spodbujanje ekonomske, socialne in teritorialne kohezije Unije z izboljšanjem zmogljivosti držav članic za odpornost in prilagajanje, blažitvijo socialnih in gospodarskih posledic krize ter podpiranjem zelenega in digitalnega prehoda, katerih cilj je do leta 2050 doseči podnebno nevtrálnost Evrope, s tem pa prispevati k ponovni vzpostavitvi potenciala gospodarstev držav članic za rast v obdobju po krizi zaradi COVID-19 ob spodbujanju ustvarjanja delovnih mest in trajnostne rasti. V ta namen bo mehanizem državam članicam zagotavljal neposredno finančno podporo za doseganje mejnikov in ciljev reform in naložb (člen 4). Določena so tudi pravila o upravičenosti v zvezi z reformami in naložbami: Države članice morajo pripraviti nacionalne načrte za okrevanje in odpornost, v katerih bodo načrtale program reform in naložb za naslednja štiri leta. Ti načrti bi morali vsebovati ukrepe za izvajanje reform in projekte javnih naložb v obliki usklajenega svežnja. Načrti bi morali biti skladni z izzivi in prednostnimi nalogami, opredeljenimi v okviru evropskega semestra, nacionalnimi reformnimi programi, nacionalnimi energetske in podnebnimi načrti, načrti za pravični prehod ter partnerskimi sporazumi in operativnimi programi v okviru skladov Unije. Vključevati bi morali ukrepe za obravnavanje izzivov, s katerimi se soočajo države članice pri zelenem in digitalnem prehodu, ter tako spodbujati pot trajnostnega okrevanja. Če je država članica opravičena od spremljanja in ocenjevanja evropskega semestra na podlagi člena 12 Uredbe (EU) št. 472/2013⁷ ali je pod nadzorom v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 332/2002⁸, bi se morale določbe te uredbe uporabljati za zadevno državo članico v zvezi z izzivi in prednostnimi nalogami, opredeljenimi v ukrepih, določenih z zadevnimi uredbami (člen 14).

Da bi države članice informirano pripravile in izvajale načrte za okrevanje in odpornost, lahko Svet v okviru evropskega semestra razpravlja o stanju zmogljivosti za okrevanje, odpornost in prilagajanje v Uniji. Ta razprava bi morala temeljiti na strateških in analitičnih informacijah Komisije, ki so na voljo v okviru evropskega semestra, in informacijah o izvajanju načrtov v predhodnih letih, če so te na voljo (uvodna izjava 18).

Države članice bodo lahko prejele finančni prispevek v obliki nepovratne podpore. Največji znesek za posamezno državo članico določen na podlagi določenega ključa za dodelitev (Priloga I). Ti zneski se bodo izračunali na podlagi števila prebivalstva, inverzne vrednosti bruto domačega proizvoda (BDP) na prebivalca in relativne stopnje brezposelnosti v vsaki državi članici (člen 10). Finančna sredstva za nepovratno podporo iz mehanizma bodo za načrte držav članic za okrevanje in odpornost na voljo v obdobju do 31. decembra 2022. Komisija lahko po tem obdobju do 31. decembra 2024, če je denar na razpolago, organizira razpise v skladu s koledarjem evropskega semestra (člen 11).

⁷ UL L 140, 27.5.2013.

⁸ UL L 53, 23.2.2002.

Države članice bodo lahko poleg nepovratne podpore zaprosile za posojilo. Posojilo bo namenjeno financiranju dodatnih reform in naložb. Prošnja za posojilo se lahko vloži skupaj z načrtom, ali pa v drugem trenutku ob priložitvi spremenjenega načrta (člen 12). Največji obseg posojila za posamezno državo članico ne bo presegal 4,7 % njenega bruto nacionalnega dohodka. Vendar bo mogoče v izjemnih okoliščinah in ob upoštevanju razpoložljivih virov zgornjo mejo zneska zvišati. Komisija po sprejetju sklepa o prošnji za posojilo sklene posojilno pogodbo z zadevno državo članico (člen 13).

Države članice bodo morale Komisiji najpozneje do 30. aprila predložiti načrte za okrevanje in odpornost. Načrti bi morali biti priloga k zadevnim nacionalnim reformnim programom, ki jih je mogoče predložiti ločeno in pred tem. V ta namen lahko države članice osnutek načrta predložijo prej, skupaj s svojim nacionalnim predlogom proračuna. Začrtati morajo tudi reforme in naložbe za obvladovanje izzivov iz evropskega semestra ter med drugim pojasniti, kako ti načrti krepijo potencial rasti ter gospodarsko in socialno odpornost zadevne države članice ter prispevajo h krepitvi kohezije. Načrt bi moral vključevati tudi ukrepe, povezane z zelenim in digitalnim prehodom. Prav tako bi moral opredeliti ocenjene skupne stroške ter ustrezne mejnike, cilje in okvirni časovni razpored izvajanja reform in naložb. Predlagani načrt bi lahko po potrebi vseboval prošnjo za posojilo v zvezi z dodatnimi reformami in naložbami (člen 15). Med izvajanjem se načrt lahko spremeni, če to upravičujejo objektivne okoliščine (člen 18).

Komisija bo načrte ocenila na podlagi preglednih meril, med drugim zlasti: ali se pričakuje, da bo načrt učinkovito obravnaval izzive iz evropskega semestra, ali prispeva h krepitvi potenciala rasti ter gospodarski in socialni odpornosti države članice ter k večji ekonomski, socialno in teritorialni koheziji; ali načrt vsebuje ukrepe, povezane z zelenim in digitalnim prehodom; ali je ocena skupnih stroškov, ki jo je podala država članica, razumna in verjetna ter sorazmerna s pričakovanim učinkom na gospodarstvo. V ta namen je vzpostavljena ocenjevalna lestvica za oceno predlogov (Priloga II). Komisija bo po potrebi ocenila tudi prošnjo zadevne države članice za posojilo z vidika verjetnosti višjih stroškov, potrebnih v zvezi z dodatnimi reformami in naložbami (člen 16).

Komisija bo na podlagi ocene z izvedbenim aktom sprejela sklep, ki bo določal finančni prispevek, dodeljen državi članici (člen 17), in po potrebi znesek posojila; če bodo merila za ocenjevanje zadovoljivo izpolnjena, bo zadevni državi članici dodeljen predvideni najvišji finančni prispevek oziroma celotni stroški načrta, odvisno od tega, ali so stroški načrta višji ali nižji od zneska predvidenega najvišjega finančnega prispevka za navedeno državo članico. Državi članici se finančni prispevek ne dodeli, če načrt meril za ocenjevanje ne izpolnjuje zadovoljivo.

Znesek posojila ne bo presegal razlike med, po potrebi spremenjenimi, skupnimi stroški načrta za okrevanje in odpornost ter najvišjim finančnim prispevkom. Prav tako bo imel določeno zgornjo mejo za posamezne upravičene države članice. V izjemnih okoliščinah se bo lahko pod pogojem, da bodo sredstva na razpolago, najvišji znesek povečal (člen 12).

Določena so tudi pravila o plačilih in drugih finančnih zadevah, vključno z začasno prekinitvijo in razveljavitvijo; države članice lahko med drugim zahtevke za plačila predložijo vsaki dve leti; finančni prispevek ali dodatno podporo v obliki posojila bi bilo treba izplačevati v obrokih, in sicer na podlagi izpolnjevanja ciljev in mejnikov (člen 19).

Zadevna država članica bo vsako četrletje v okviru evropskega semestra poročala o napredku pri uresničevanju reformnih zavez, ta poročila pa se bodo ustrezno odražala v nacionalnih

reformnih programih. Predvideno je tudi ustrezno poročanje Evropskemu parlamentu in Svetu (člen 20).

Na Komisijo se prenašajo izvedbena pooblastila v zvezi s sprejetjem načrtov za okrevanje in odpornost ter izplačilom finančne podpore ob izpolnitvi ustreznih mejnikov in ciljev v skladu s postopkom pregleda iz uredbe o postopku v odboru (člen 27).

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**o vzpostavitvi mehanizma za okrevanje in odpornost**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti tretjega odstavka člena 175 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora⁹,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij¹⁰,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu s členoma 120 in 121 Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Pogodba) morajo države članice voditi svoje ekonomske politike tako, da bi prispevale k doseganju ciljev Unije, in v okviru širših smernic, ki jih oblikuje Svet. V skladu s členom 148 Pogodbe države članice izvajajo politike zaposlovanja, ki upoštevajo smernice za zaposlovanje. Zato je usklajevanje ekonomskih politik držav članic zadeva skupnega pomena.
- (2) Člen 175 Pogodbe med drugim določa, da bi morale države članice svojo gospodarsko politiko usklajevati tako, da bi dosegale cilje o ekonomski, socialni in teritorialni koheziji, navedene v členu 174.
- (3) Na ravni Unije je evropski semester za usklajevanje ekonomskih politik (v nadaljnjem besedilu: evropski semester), vključno z načeli evropskega stebra socialnih pravic, tisti okvir, v katerem se opredelijo nacionalne prednostne reforme in spremlja njihovo izvajanje. Države članice v podporo navedenim prednostnim reformam oblikujejo lastne nacionalne večletne naložbene strategije. Navedene strategije bi morale biti predložene skupaj z letnim nacionalnim reformnim programom, da bi določili in uskladili prednostne naložbene projekte, ki bi prejeli nacionalno financiranje in/ali financiranje Unije.
- (4) Izbruh pandemije COVID-19 v začetku leta 2020 je za prihodnja leta spremenil gospodarske obete v Uniji in po svetu ter od Unije zahteva takojšen in usklajen odziv, da bi se obvladale velike gospodarske in socialne posledice za vse države članice. Zaradi COVID-19 so se okrepili izzivi, povezani z demografskimi razmerami. Sedanja pandemija COVID-19 ter gospodarska in finančna kriza sta pokazali, da oblikovanje trdnih in odpornih gospodarstev in finančnih sistemov, ki temeljijo na močnih ekonomskih in socialnih strukturah, državam članicam pomaga, da se učinkoviteje

⁹ UL C , , str. .

¹⁰ UL C , , str. .

odzovejo na šoke in si po njih hitreje opomorejo. Srednje- in dolgoročne posledice krize zaradi COVID-19 bodo v ključnem odvisne od tega, kako hitro bodo gospodarstva držav članic okrevala po krizi, to pa je odvisno od fiskalnega manevrskega prostora, ki ga imajo države članice na voljo za sprejemanje ukrepov za blažitev socialnih in gospodarskih posledic, ter od odpornosti njihovih gospodarstev. Zato bodo reforme in naložbe za odpravo strukturnih pomanjkljivosti gospodarstev ter za krepitev njihove odpornosti bistvenega pomena za to, da se gospodarstva vrnejo na pot trajnostnega okrevanja in prepreči nadaljnje povečevanje razlik v Uniji.

- (5) Izvajanje reform, ki prispevajo k doseganju visoke stopnje odpornosti nacionalnih gospodarstev, krepitevi zmogljivosti za prilagajanje in sprostitvi potenciala za rast, je ena izmed prednostnih nalog politike Unije. Te reforme so torej bistvenega pomena za to, da se okrevanje usmeri na trajnostno pot in podpre proces navzgor usmerjene gospodarske in socialne konvergence. To je po izbruhu pandemije še toliko bolj nujno, da se omogoči hitro okrevanje.
- (6) Pretekle izkušnje so pokazale, da se naložbe v času krize pogosto močno zmanjšajo. Vendar je v tem posebnem položaju bistveno, da se podprejo naložbe ter tako pospeši okrevanje in okrepi dolgoročni potencial rasti. Naložbe v zelene in digitalne tehnologije, zmogljivosti in procese za pospešitev prehoda na čisto energijo, kar bo povečalo energijsko učinkovitost v stanovanjskem in drugih ključnih sektorjih gospodarstva, so pomembne za doseganje trajnostne rasti in ustvarjanje delovnih mest. Z diverzifikacijo ključnih dobavnih verig bodo pripomogle tudi k večji odpornosti in manjši odvisnosti Unije.
- (7) Trenutno noben instrument ne predvideva neposredne finančne podpore, ki bi bila povezana z doseganjem rezultatov in izvajanjem reform ter javnih naložb držav članic v odgovor na izzive, opredeljene v evropskem semestru, in katere namen bi bil trajno vplivati na produktivnost in odpornost gospodarstev držav članic.
- (8) Glede na navedeno je treba izboljšati obstoječi okvir za zagotavljanje podpore državam članicam in jim zagotoviti neposredno finančno podporo prek inovativnega orodja. V ta namen bi bilo treba s to uredbo vzpostaviti mehanizem za okrevanje in odpornost (v nadaljnjem besedilu: mehanizem), da se zagotovi učinkovita finančna in znatna podpora za krepitev izvajanja reform ter s tem povezanih javnih naložb v državah članicah. Mehanizem bi moral biti celovit in izkoristiti tudi izkušnje, ki so jih Komisija in države članice pridobile pri uporabi drugih instrumentov in programov.
- (9) Vrste financiranja in načine izvrševanja v okviru te uredbe bi bilo treba izbrati na podlagi njihove primernosti za uresničevanje specifičnih ciljev ukrepov in doseganje rezultatov, pri čemer se upoštevajo zlasti stroški kontrol, upravno breme ter pričakovano tveganje neizpolnjevanja obveznosti. To bi moralo vključevati razmislek o uporabi pavšalnih zneskov, pavšalnih stopenj in stroškov na enoto ter financiranja, ki ni povezano s stroški, kot je določeno v členu 125(1)(a) finančne uredbe.
- (10) V skladu z Uredbo [o Instrumentu Evropske unije za okrevanje] in v mejah virov, dodeljenih v okviru navedenega instrumenta, bi bilo treba izvesti ukrepe za okrevanje in odpornost v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, da se obravnavajo neprimerljive posledice krize zaradi COVID-19. Taka dodatna sredstva bi bilo treba uporabiti tako, da se zagotovi skladnost z roki iz uredbe [uredba o Instrumentu Evropske unije za okrevanje].
- (11) Ob upoštevanju evropskega zelenega dogovora kot evropske strategije za trajnostno rast ter v skladu z zavezami Unije za izvajanje Pariškega sporazuma in ciljev

Združenih narodov za trajnostni razvoj, bo mehanizem, vzpostavljen s to uredbo, prispeval k vključevanju podnebnih ukrepov in okoljske trajnostnosti ter k doseganju skupnega cilja, da bi bilo 25 % proračunskih odhodkov EU namenjenih podnebnim ciljem.

- (12) Za izvajanje teh splošnih ciljev bodo med pripravo in izvajanjem mehanizma opredeljeni zadevni ukrepi, ki bodo ponovno ocenjeni med zadevnimi postopki ocenjevanja in pregleda. Ustrezno pozornost bi bilo treba nameniti tudi vplivu nacionalnih načrtov, predloženih v skladu s to uredbo, na spodbujanje zelenega prehoda, pa tudi na digitalno preobrazbo. Oboje bo imelo prednostno vlogo pri ponovnem zagonu in posodobitvi našega gospodarstva.
- (13) Da se omogoči sprejemanje ukrepov, ki bodo mehanizem povezovali z dobrim gospodarskim upravljanjem, da se zagotovijo enotni izvedbeni pogoji, bi bilo treba Svet pooblastiti, da na predlog Komisije z izvedbenimi akti odloži rok za sprejetje sklepov o predlogih načrtov za okrevanje in odpornost ter začasno prekine plačila v okviru tega mehanizma v primeru znatnega neizpolnjevanja obveznosti v zadevnih primerih v zvezi s procesom ekonomskega upravljanja iz Uredbe (EU) XXX/XX Evropskega parlamenta in Sveta [uredba o skupnih določbah] (...). Svet bi bilo treba pooblastiti tudi za to, da na predlog Komisije z izvedbenimi akti v zvezi z istimi zadevnimi primeri odpravi navedena odlog in začasno prekinitev.
- (14) Splošni cilj mehanizma bi moral biti spodbujanje ekonomske, socialne in teritorialne kohezije. V ta namen bi moral prispevati k izboljšanju zmogljivosti držav članic za odpornost in prilagajanje, blažitvi socialnih in gospodarskih posledic krize ter podpiranju zelenega in digitalnega prehoda, katerih cilj je do leta 2050 doseči podnebno nevtralnost Evrope, s tem pa ponovno vzpostavljati potencial gospodarstev Unije za rast v obdobju po krizi ob spodbujanju ustvarjanja delovnih mest in trajnostne rasti.
- (15) Specifični cilj mehanizma bi moral biti zagotavljanje finančne podpore za doseganje mejnikov in ciljev reform in naložb, kakor so določeni v načrtih za okrevanje in odpornost. Ta specifični cilj bi bilo treba dosegati v tesnem sodelovanju z zadevnimi državami članicami.
- (16) Zaradi zagotavljanja, da bo načrt za okrevanje in odpornost prispeval k ciljem mehanizma, bi moral vključevati ukrepe za izvajanje reform in javnih naložbenih projektov prek doslednih načrtov za okrevanje in odpornost. Načrt za okrevanje in odpornost bi moral biti skladen z zadevnimi izzivi in prednostnimi nalogami posameznih držav članic, opredeljenimi v okviru evropskega semestra, nacionalnimi reformnimi programi, nacionalnimi energetske in podnebnimi načrti, načrti za pravični prehod ter partnerskimi sporazumi in operativnimi programi v okviru skladov Unije. Za spodbuditev ukrepov, ki sodijo v okvir prednostnih nalog evropskega zelenega dogovora in digitalne agende, bi moral načrt določati tudi ukrepe, ki zadevajo zeleni in digitalni prehod. Ukrepi bi morali omogočiti hitro doseganje ciljev in prispevkov, določenih v nacionalnih energetskih in podnebnih načrtih ter njihovih posodobitvah. Vse podprte dejavnosti bi se morale izvajati ob polnem spoštovanju podnebnih in okoljskih prednostnih nalog Unije.
- (17) Kadar je država članica opravičena od spremljanja in ocenjevanja evropskega semestra na podlagi člena 12 Uredbe (EU) št. 472/2013¹¹ ali je pod nadzorom v skladu z

¹¹ UL L 140, 27.5.2013.

Uredbo Sveta (ES) št. 332/2002¹², bi morale biti omogočeno, da se določbe te uredbe uporabljajo za zadevno državo članico v zvezi z izzivi in prednostnimi nalogami, opredeljenimi v ukrepih, določenih z zadevnimi uredbami.

- (18) Za informirano pripravo in izvajanje načrtov za okrevanje in odpornost s strani držav članic bi moral imeti Svet v okviru evropskega semestra možnost razpravljati o stanju zmogljivosti za okrevanje, odpornost in prilagajanje v Uniji. Za pridobivanje ustreznih dokazov bi morala ta razprava temeljiti na strateških in analitičnih informacijah Komisije, ki so na voljo v okviru evropskega semestra, in informacijah o izvajanju načrtov v predhodnih letih, če so te na voljo.
- (19) Da bi zagotovili smiselni finančni prispevek, sorazmeren dejanskim potrebam držav članic za začetek in dokončanje reform iz načrta za okrevanje in odpornost, je primerno, da se določi najvišji finančni prispevek, ki jim je v okviru mehanizma na razpolago v smislu finančne podpore (tj. nepovratna finančna podpora). Ta najvišji prispevek bi bilo treba izračunati na podlagi števila prebivalstva, inverzne vrednosti bruto domačega proizvoda (BDP) na prebivalca in relativne stopnje brezposelnosti v vsaki državi članici.
- (20) Določiti je treba postopek za predložitev predlogov načrtov za okrevanje in odpornost držav članic in njihovo vsebino. Da bi zagotovili primernost postopkov, bi morale države članice načrt za okrevanje in odpornost predložiti najpozneje do 30. aprila, in sicer kot ločeno prilogo k nacionalnemu reformnemu programu. Za zagotovitev hitrega izvajanja bi morale imeti države članice možnost predložiti osnutek načrta skupaj s predlogom proračuna za prihodnje leto, torej 15. oktobra predhodnega leta.
- (21) Da se zagotovi nacionalna odgovornost in osredotočenost na zadevne reforme in naložbe, bi morale države članice, ki želijo prejeti podporo, Komisiji predložiti ustrezno obrazložen in utemeljen načrt za okrevanje in odpornost. Načrt za okrevanje in odpornost bi moral določati podroben sklop ukrepov za njegovo izvajanje, vključno s cilji in mejniki, ter opredeljevati pričakovani učinek načrta za okrevanje in odpornost na potencial rasti, ustvarjanje delovnih mest ter gospodarsko in socialno odpornost; vključevati bi moral tudi ukrepe, povezane z zelenim in digitalnim preходом; vsebovati bi moral obrazložitev skladnosti predlaganega načrta za okrevanje in odpornost z zadevnimi izzivi in prednostnimi nalogami posameznih držav članic, opredeljenimi v okviru evropskega semestra. V celotnem postopku bi si bilo treba prizadevati za tesno sodelovanje med Komisijo in državami članicami ter ga doseči.
- (22) Komisija bi morala oceniti načrte za okrevanje in odpornost, ki jih predlagajo države članice, in morala delovati v tesnem sodelovanju z zadevnimi državami članicami. Komisija bo v celoti spoštovala nacionalno odgovornost za potek procesa ter bo zato upoštevala utemeljitev in elemente, ki jih bo navedla zadevna država članica, ter ocenila: ali se pričakuje, da bo načrt za okrevanje in odpornost, ki ga predlaga država članica, prispeval k učinkovitemu obravnavanju izzivov, opredeljenih v ustreznem priporočilu za posamezno državo, naslovljenem na zadevno državo članico, ali v drugih ustreznih dokumentih, ki jih je Komisija uradno sprejela v okviru evropskega semestra; ali načrt vsebuje ukrepe, ki učinkovito prispevajo k zelenemu in digitalnemu prehodu ter obravnavanju izzivov, ki ju prinašata; ali se pričakuje, da bo načrt imel trajen učinek v zadevni državi članici; ali se pričakuje, da bo načrt učinkovito prispeval h krepitvi potenciala rasti, ustvarjanju delovnih mest ter h gospodarski in socialni odpornosti države članice, ublažil gospodarske in socialne posledice krize ter prispeval h krepitvi ekonomske, socialne in teritorialne kohezije; ali je utemeljitev, ki

¹² UL L 53, 23.2.2002.

jo je država članica podala o ocenjenih skupnih stroških predloženega načrta za okrevanje in odpornost, razumna in verjetna ter sorazmerna s pričakovanim učinkom na gospodarstvo in zaposlovanje; ali predlagani načrt za okrevanje in odpornost vsebuje ukrepe za izvajanje reform in javnih naložbenih projektov, ki predstavljajo dosledne ukrepe; in ali se pričakuje, da bo ureditev, ki jo je predlagala zadevna država članica, zagotovila učinkovito izvajanje načrta za okrevanje in odpornost, vključno s predlaganimi mejniki in cilji ter povezanimi kazalniki.

- (23) V prilogi k tej uredbi bi bilo treba določiti primerne smernice, ki bi služile kot podlaga za Komisijo, da na pregleden in pravičen način oceni načrte za okrevanje in odpornost ter določi finančni prispevek v skladu s cilji in drugimi zadevnimi zahtevami iz te uredbe. V interesu preglednosti in učinkovitosti bi bilo treba v ta namen vzpostaviti ocenjevalno lestvico za oceno načrtov za okrevanje in odpornost.
- (24) Da bi pripomogli k pripravi visokokakovostnih načrtov in Komisiji pomagali pri ocenjevanju načrtov za okrevanje in odpornost, ki so jih predložile države članice, ter ocenjevanju stopnje doseganja teh reform, bi bilo treba predvideti možnost strokovnega svetovanja in, na zahtevo države članice, medsebojnega svetovanja.
- (25) Zaradi poenostavitve bi morala določitev finančnega prispevka potekati po enostavnih merilih. Finančni prispevek bi bilo treba določiti na podlagi ocenjenih skupnih stroškov načrta za okrevanje in odpornost, ki ga predlaga zadevna država članica.
- (26) Če načrt za okrevanje in odpornost zadovoljivo izpolnjuje merila za ocenjevanje, bi bilo treba zadevni državi članici dodeliti najvišji finančni prispevek, kadar so ocenjeni skupni stroški reform in naložb iz načrta za okrevanje in odpornost enaki ali višji od zneska samega najvišjega finančnega prispevka. Kadar pa so ocenjeni skupni stroški nižji od zneska samega najvišjega finančnega prispevka, bi bilo treba zadevni državi članici dodeliti znesek v višini ocenjenih skupnih stroškov načrta za okrevanje in odpornost. Državi članici se finančni prispevek ne bi smel dodeliti, če načrt za okrevanje in odpornost meril za ocenjevanje ne izpolnjuje zadovoljivo.
- (27) Za zagotovitev okrepljene finančne podpore v prvih letih po krizi ter združljivosti z razpoložljivim financiranjem za ta mehanizem, bi morala biti sredstva državam članicam na voljo za dodelitev do 31. decembra 2024. V ta namen bi morale biti do 31. decembra 2022 pravno prevzete obveznosti v višini vsaj 60 odstotkov zneska, ki je na voljo za nepovratno podporo. Obveznosti glede preostalega zneska bi morale biti pravno prevzete do 31. decembra 2024.
- (28) Omogočiti bi se morala finančna podpora načrtu države članice v obliki posojila ob pridržku sklenitve posojilne pogodbe s Komisijo in na podlagi ustrezno utemeljene zahteve zadevne države članice. Posojila v podporo izvajanju nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost bi se morala zagotavljati z zapadlostjo, ki odraža dolgoročnejšo naravo take porabe. Navedena zapadlost lahko odstopa od zapadlosti finančnih sredstev, ki si jih Unija za financiranje posojil izposodi na kapitalskih trgih. Zato je treba predvideti možnost odstopanja od načela iz člena 220(2) finančne uredbe, v skladu s katerim se zapadlosti posojil za finančno pomoč ne sme spreminjati.
- (29) Prošnjo za posojilo bi bilo treba utemeljiti s finančnimi potrebami, povezanimi z dodatnimi reformami in naložbami iz načrta za okrevanje in odpornost, zlasti v zvezi z zelenim in digitalnim prehodom, ter posledično stroški načrta, ki presegajo najvišji finančni prispevek, (ki bo) dodeljen kot nepovraten prispevek. Prošnjo za posojilo bi moralo biti mogoče vložiti skupaj s predložitvijo načrta. Če se prošnja za posojilo vloži v drugem trenutku, bi ji bilo treba priložiti spremenjen načrt z dodatnimi mejniki

in cilji. Za zagotovitev okrepljenega financiranja v začetni fazi bi morale države članice zaprositi za podporo v obliki posojila najpozneje do 31. avgusta 2024. Za namene dobrega finančnega poslovanja bi bilo treba omejiti skupni znesek vseh posojil, odobrenih v skladu s to uredbo. Poleg tega največji obseg posojila za posamezno državo članico ne bi smel presegati 4,7 % njenega bruto nacionalnega dohodka. Vendar bi morale biti mogoče v izjemnih okoliščinah in ob upoštevanju razpoložljivih virov zgornjo mejo zneska zvišati. Iz istih razlogov dobrega finančnega poslovanja bi bilo treba omogočiti izplačevanje posojila v obrokih glede na izpolnjevanje rezultatov.

- (30) Države članice bi morale imeti možnost ob obrazložitvi zahtevati spremembo načrta za okrevanje in odpornost v obdobju izvajanja, če objektivne okoliščine upravičujejo takšno ukrepanje. Komisija bi morala obrazloženo zahtevo oceniti in v štirih mesecih sprejeti nov sklep.
- (31) Zaradi učinkovitosti in poenostavitve finančnega upravljanja mehanizma bi morala imeti finančna podpora Unije za načrte za okrevanje in odpornost obliko financiranja na podlagi doseganja rezultatov, merjeno glede na mejnike in cilje, navedene v odobrenih načrtih za okrevanje in odpornost. V ta namen bi morala biti dodatna podpora v obliki posojila vezana na mejnike in cilje, ki so dodatni k tistim, ki so pomembni za finančno podporo (tj. nepovratno podporo).
- (32) Za dobro finančno poslovanje bi bilo treba določiti posebna pravila za proračunske obveznosti, plačila, začasno prekinitev, razveljavitev in izterjavo sredstev. Za zagotovitev predvidljivosti bi moralo biti državam članicam omogočeno, da zahtevke za plačila predložijo vsaki dve leti. Plačila bi se morala izplačevati v obrokih in bi morala temeljiti na pozitivni oceni Komisije glede tega, kako država članica izvaja načrt za okrevanje in odpornost. Začasna prekinitev in razveljavitev finančnega prispevka bi morala biti mogoča, kadar država članica načrta za okrevanje in odpornost ne izvaja zadovoljivo. Vzpostaviti bi bilo treba ustrezne kontradiktorne postopke za zagotavljanje, da sklep Komisije v zvezi z začasno prekinitvijo, razveljavitvijo in izterjavo plačanih zneskov spoštuje pravico držav članic, da predložijo pripombe.
- (33) Za učinkovito spremljanje izvajanja bi morale države članice vsako četrtoletje v okviru procesa evropskega semestra poročati o napredku pri uresničevanju načrta za okrevanje in odpornost. Taka poročila, ki jih pripravijo zadevne države članice, bi se morala ustrezno odražati v nacionalnih reformnih programih, ki bi se morali uporabljati kot orodje za poročanje o napredku k uresnitvi načrta za okrevanje in odpornost.
- (34) Za namene preglednosti bi bilo treba načrte za okrevanje in odpornost, ki jih sprejme Komisija, sporočiti Evropskemu parlamentu in Svetu, Komisija pa bi morala opraviti primerne dejavnosti komuniciranja.
- (35) Da bi zagotovili učinkovito in dosledno dodeljevanje sredstev iz proračuna Unije in upoštevanje načela dobrega finančnega poslovanja, bi morali biti ukrepi v okviru te uredbe skladni z obstoječimi programi Unije in jih dopolnjevati, hkrati pa bi bilo treba preprečiti dvojno financiranje istih odhodkov. Komisija in države članice bi morale v vseh fazah postopka zagotoviti zlasti učinkovito usklajevanje, da se zagotovijo skladnost, doslednost, komplementarnost in sinergija virov financiranja. V ta namen bi bilo treba od držav članic zahtevati, naj Komisiji ob predložitvi načrtov zagotovijo ustrezne informacije o obstoječih ali načrtovanih financiranjih Unije. Finančna podpora v okviru mehanizma bi morala biti dodatna glede na podporo, ki se zagotavlja

v okviru drugih skladov in programov Unije, projekti reform in naložb, ki se financirajo v okviru mehanizma, pa naj bi lahko pridobili financiranje iz drugih programov in instrumentov Unije, če taka podpora ne krije istih stroškov.

- (36) V skladu z odstavkoma 22 in 23 Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016 je mehanizem za okrevanje in odpornost, vzpostavljen s to uredbo, treba oceniti na podlagi informacij, zbranih na podlagi posebnih zahtev glede spremljanja, pri čemer se je treba izogniti pretiranemu urejanju in upravnim bremenom, zlasti za države članice. Te zahteve bi morale po potrebi vključevati merljive kazalnike, ki bodo podlaga za oceno učinkov mehanizma na terenu.
- (37) Primerno je, da Komisija o izvajanju mehanizma iz te uredbe letno poroča Evropskemu parlamentu in Svetu. To poročilo bi moralo vsebovati informacije o napredku držav članic pri odobrenih načrtih za okrevanje in odpornost; vsebovati bi moralo tudi informacije o obsegu prihodkov, dodeljenih mehanizmu v okviru Instrumenta Evropske unije za okrevanje v preteklem letu, razčlenjen po proračunskih vrsticah, ter prispevkih zneskov, pridobljenih iz Instrumenta Evropske unije za okrevanje, k doseganju ciljev mehanizma.
- (38) Pripraviti bi bilo treba neodvisno oceno doseganja ciljev mehanizma, vzpostavljenega s to uredbo, učinkovitosti uporabe njegovih sredstev in njegove dodane vrednosti. Če je primerno, bi se moral oceni priložiti predlog za spremembo te uredbe. Poleg tega bi morali biti v neodvisni naknadni oceni zajeti dolgoročni učinki mehanizma.
- (39) Načrte za okrevanje in odpornost, ki jih morajo izvesti države članice, ter ustrezen finančni prispevek, ki se jim dodeli, bi morala določiti Komisija z izvedbenim aktom. Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Izvedbena pooblastila v zvezi s sprejetjem načrtov za okrevanje in odpornost ter izplačilom finančne podpore ob izpolnitvi ustreznih mejnikov in ciljev bi morala Komisija izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta v okviru postopka pregleda iz navedene uredbe¹³. Po sprejetju izvedbenega akta bi morali imeti zadevna država članica in Komisija možnost, da se dogovorita o nekaterih tehničnih operativnih ureditvah, ki podrobno opredeljujejo vidike izvajanja glede rokov, kazalnikov v zvezi z mejniki in cilji ter dostopom do osnovnih podatkov. Da se zagotovi stalna ustreznost operativnih ureditev z vidika prevladujočih okoliščin med izvajanjem načrta za okrevanje in odpornost, bi moralo biti mogoče take tehnične ureditve spremeniti z medsebojnim soglasjem. Za to uredbo se uporabljajo horizontalna finančna pravila, ki sta jih sprejela Evropski parlament in Svet na podlagi člena 322 Pogodbe o delovanju Evropske unije. Ta pravila so določena v finančni uredbi, pri čemer določajo zlasti postopek za pripravo in izvrševanje proračuna prek nepovratnih sredstev, javnih naročil, nagrad in posrednega izvrševanja ter urejajo nadzor odgovornosti finančnih udeležencev. Pravila, sprejeta na podlagi člena 322 PDEU, se nanašajo tudi na zaščito proračuna Unije v primeru splošnih pomanjkljivosti v zvezi z načelom pravne države v državah članicah, saj je spoštovanje tega načela bistven predpogoj za dobro finančno poslovanje in učinkovito financiranje EU.

¹³ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (40) V skladu s finančno uredbo, Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁴, Uredbo Sveta (Euratom, ES) št. 2988/95¹⁵, Uredbo Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96¹⁶ in Uredbo Sveta (EU) 2017/1939¹⁷ bi bilo treba finančne interese Unije zaščititi s sorazmernimi ukrepi, ki vključujejo preprečevanje, odkrivanje, odpravljanje in preiskovanje nepravilnosti in goljufij, povračilo izgubljenih, neupravičeno izplačanih ali nepravilno porabljenih sredstev ter po potrebi naložitev upravnih sankcij. Zlasti lahko v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 in Uredbo (Euratom, ES) št. 2185/96 Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) izvaja preiskave, vključno s pregledi in inšpekcijami na kraju samem, da bi ugotovil, ali je prišlo do goljufije, korupcije ali drugih nezakonitih ravnanj, ki škodijo finančnim interesom Unije. V skladu z Uredbo (EU) 2017/1939 Evropsko javno tožilstvo (EJT) lahko preiskuje in preganja goljufije in druga kazniva dejanja, ki škodujejo finančnim interesom Unije, kot je določeno v Direktivi (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁸. V skladu s finančno uredbo mora vsaka oseba ali subjekt, ki prejema sredstva Unije, v celoti sodelovati pri zaščiti finančnih interesov Unije ter Komisiji, uradu OLAF, EJT in Evropskemu računskemu sodišču podeliti potrebne pravice in dostop ter zagotoviti, da vse tretje osebe, ki so vključene v izvrševanje sredstev Unije, Komisiji, uradu OLAF, EJT in Evropskemu računskemu sodišču podelijo enakovredne pravice.
- (41) Ker države članice ciljev te uredbe ne morejo zadovoljivo doseči same in ker se ti cilji zato lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje tega cilja.
- (42) Da bi se omogočila takojšnja uporaba ukrepov iz te uredbe, bi morala uredba začeti veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije* –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

Splošne določbe in finančna sredstva

Člen 1

Predmet urejanja

S to uredbo se vzpostavlja mehanizem za okrevanje in odpornost (v nadaljnjem besedilu: mehanizem).

¹⁴ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

¹⁵ Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti (UL L 312, 23.12.1995, str. 1).

¹⁶ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

¹⁷ Uredba Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT) (UL L 283, 31.10.2017, str. 1).

¹⁸ Direktiva (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2017 o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava (UL L 198, 28.7.2017, str. 29).

V uredbi so določeni cilji mehanizma, njegovo financiranje, oblike financiranja Unije in pravila za zagotavljanje takega financiranja.

Člen 2 *Opredelitev pojmov*

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. „skladi Unije“ pomeni sklade, ki jih zajema Uredba (EU) št. YYY/XX Evropskega parlamenta in Sveta [naslednica uredbe o skupnih določbah]¹⁹;
2. „finančni prispevek“ pomeni nepovratno finančno podporo, ki je na razpolago za dodelitev ali je dodeljena državam članicam v okviru mehanizma, ter
3. „evropski semester za usklajevanje ekonomskih politik“ (v nadaljnjem besedilu: evropski semester) je postopek iz člena 2-a Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997²⁰.

Člen 3 *Področje uporabe*

Področje uporabe mehanizma za okrevanje in odpornost, vzpostavljenega s to uredbo, se nanaša na področja politike, povezana z ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo, zelenim in digitalnim prehodom, zdravjem, konkurenčnostjo, odpornostjo, produktivnostjo, izobraževanjem, znanjem in spretnostmi, raziskavami in inovacijami, pametno, trajnostno in vključujočo rastjo, delovnimi mesti in naložbami ter stabilnostjo finančnih sistemov.

Člen 4 *Splošni in posebni cilji*

1. Splošni cilj mehanizma za okrevanje in odpornost je spodbujanje ekonomske, socialne in teritorialne kohezije Unije z izboljšanjem zmogljivosti držav članic za odpornost in prilagajanje, blaženjem socialnih in gospodarskih posledic krize ter podpiranjem zelenega in digitalnega prehoda, ter s tem prispevanje k ponovni vzpostavitvi potenciala gospodarstev Unije za rast ter spodbujanje ustvarjanja delovnih mest po krizi zaradi COVID-19 in trajnostne rasti.
2. Za doseganje tega splošnega cilja je specifični cilj mehanizma za okrevanje in odpornost zagotavljanje finančne podpore državam članicam za doseganje mejnikov in ciljev reform in naložb, kakor so določeni v njihovih načrtih za okrevanje in odpornost. Ta specifični cilj se dosega v tesnem sodelovanju z zadevnimi državami članicami.

Člen 5 *Sredstva iz Instrumenta Evropske unije za okrevanje*

1. Ukrepi iz-člena 2 Uredbe [uredba o Instrumentu Evropske unije za okrevanje] se v okviru tega mehanizma izvajajo:

¹⁹ UL C , , str. .

²⁰ Uredba Sveta (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik (UL L 209, 2.8.1997, str. 1).

(a) z zneskom v višini 334 950 000 000 EUR iz točke (ii) člena 3(2)(a) Uredbe [uredba o Instrumentu Evropske unije za okrevanje] v tekočih cenah, ki je na voljo za nepovratno podporo pod pogoji iz člena 4(4) in (8) Uredbe [uredba o Instrumentu Evropske unije za okrevanje].

Ti zneski so zunanji namenski prejemki v skladu s členom 21(5) finančne uredbe;

(b) z zneskom v višini 267 955 000 000 EUR iz člena 3(2)(b) Uredbe [uredba o Instrumentu Evropske unije za okrevanje] v tekočih cenah, ki je na voljo za podporo v obliki posojil državam članicam v skladu s členoma 12 in 13 pod pogoji iz člena 4(5) Uredbe [uredba o Instrumentu Evropske unije za okrevanje].

2. Zneski iz odstavka 1(a) lahko krijejo tudi odhodke, povezane z dejavnostmi pripravljanja, spremljanja, kontrole, revizije in ocenjevanja, ki so potrebne za upravljanje posameznega instrumenta in doseganje njegovih ciljev, zlasti za študije, sestanke strokovnjakov in ukrepe informiranja in komuniciranja, vključno z institucionalnim komuniciranjem glede političnih prioritet Unije, kolikor so povezane s cilji te uredbe, ter odhodke, povezane z informacijskotehnološkimi omrežji, ki se osredotočajo na obdelavo in izmenjavo podatkov in korporativnimi informacijskotehnološkimi orodji, ter vse druge odhodke za tehnično in upravno pomoč, ki jih ima Komisija pri upravljanju posameznega instrumenta. Odhodki lahko zajemajo tudi stroške drugih podpornih dejavnosti, kot sta nadzor kakovosti in spremljanje projektov na terenu, in stroške medsebojnega svetovanja in strokovnjakov za ocenjevanje in izvajanje reform in naložb.

Člen 6

Viri iz programov deljenega upravljanja

Viri, dodeljeni državam članicam v okviru deljenega upravljanja, se lahko na njihovo zahtevo prerezporadijo na mehanizem. Komisija te vire izvršuje neposredno v skladu s točko (a) člena 62(1) finančne uredbe. Ti viri se uporabijo v korist zadevne države članice.

Člen 7

Izvajanje

Mehanizem za okrevanje in odpornost izvaja Komisija z neposrednim upravljanjem v skladu s finančno uredbo.

Člen 8

Dodatnost in dopolnilno financiranje

Podpora v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost je dodatna glede na podporo, ki se zagotavlja v okviru drugih skladov in programov Unije. Projekti reform in naložb lahko prejmejo podporo v okviru programov in instrumentov Unije, če taka podpora ne krije istih stroškov.

Člen 9

Ukrepi za povezovanje mehanizma z dobrim gospodarskim upravljanjem

1. V primeru znatnega neizpolnjevanja obveznosti v zvezi s katerim koli primerom iz člena 15(7) uredbe o skupnih določbah [...] [uredba o skupnih določbah] Svet na predlog Komisije sprejme sklep z izvedbenim aktom, s katerim odloži rok za

sprejetje sklepov iz člena 17(1) in 17(2) ali začasno prekine plačila v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost.

Sklep o začasni prekinitvi plačil iz odstavka 1 se uporablja za zahtevke za plačila, predložene po datumu sklepa o začasni prekinitvi.

Odložitev roka iz člena 17 se uporablja od dneva po sprejetju sklepa iz odstavka 1.

V primeru začasne prekinitve plačil se uporablja člen 15(9) uredbe o skupnih določbah [...].

2. Če se zgodi kateri koli primer iz člena 15(11) uredbe o skupnih določbah [...], Svet na predlog Komisije z izvedbenim aktom sprejme sklep, s katerim odpravi odlog roka ali začasne prekinitve plačil iz prejšnjega odstavka.

Zadevni postopki ali plačila se nadaljujejo dan po odpravi odloga ali začasne prekinitve.

POGLAVJE II

Finančni prispevek, postopek dodeljevanja in posojila

Člen 10

Najvišji finančni prispevek

Za dodelitev zneska iz člena 5(1)(a) se za vsako državo članico izračuna najvišji finančni prispevek na podlagi metodologije, določene v Prilogi I, in sicer na podlagi števila prebivalstva, inverzne vrednosti bruto domačega proizvoda (BDP) na prebivalca in relativne stopnje brezposelnosti v vsaki državi članici.

Člen 11

Dodelitev finančnega prispevka

1. Komisija za obdobje do 31. decembra 2022 za dodelitev da na razpolago 334 950 000 000 EUR iz točke (a) člena 5(1). Vsaka država članica lahko predloži zahteve do njenega najvišjega finančnega prispevka iz člena 10 za izvajanje svojih načrtov za okrevanje in odpornost.
2. Komisija lahko v obdobju, ki se začne po 31. decembru 2022 in traja do 31. decembra 2024, če so sredstva na razpolago, organizira razpise v skladu s koledarjem evropskega semestra. V ta namen objavi okvirni koledar razpisov, ki bodo organizirani v tem obdobju, in pri vsakem razpisu navede preostali znesek, ki je na voljo za dodelitev. Vsaka država članica lahko za izvajanje načrta za okrevanje in odpornost predlaga prejem zneska do višine najvišjega zneska, ki ustreza njenemu deležu pri dodeljevanju razpoložljivih sredstev za dodelitev, kakor je naveden v Prilogi I.

Člen 12

Posojila

1. Komisija lahko do 31. decembra 2024 zadevni državi članici na njeno prošnjo odobri podporo v obliki posojila za izvajanje načrtov za okrevanje in odpornost.

2. Država članica lahko zaprosi za posojilo sočasno s predložitvijo načrta za okrevanje in odpornost iz člena 15 ali kadar koli do 31. avgusta 2024. V slednjem primeru je treba prošnji priložiti spremenjen načrt z dodatnimi mejniki in cilji.
3. Prošnja države članice za posojilo mora izkazovati:
 - (a) razloge za podporo v obliki posojila, utemeljene z večjimi finančnimi potrebami, povezanimi z dodatnimi reformami in naložbami;
 - (b) dodatne reforme in naložbe v skladu s členom 15;
 - (c) stroške zadevnega načrta za okrevanje in odpornost, ki presegajo najvišji finančni prispevek iz člena 10 ali finančni prispevek, ki je za načrt za okrevanje in odpornost dodeljen na podlagi člena 17(3)(b).
4. Podpora za načrt za okrevanje in odpornost zadevne države članice v obliki posojila ne presega razlike med, po potrebi spremenjenimi, skupnimi stroški načrta za okrevanje in odpornost ter najvišjim finančnim prispevkom iz člena 10. Največji obseg posojila za posamezno državo članico ne presega 4,7 % njenega bruto nacionalnega dohodka.
5. Z odstopanjem od odstavka 4 se lahko znesek podpore v obliki posojila ob upoštevanju razpoložljivih sredstev v izjemnih okoliščinah zviša.
6. Podpora v obliki posojila se izplačuje v obrokih glede na izpolnjevanje mejnikov in ciljev v skladu s členom 17(4)(g).
7. Komisija odloči o prošnji za podporo v obliki posojila v skladu s členom 17. Po potrebi se ustrezno spremeni načrt za okrevanje in odpornost.

Člen 13 *Posojilna pogodba*

1. Komisija pred sklenitvijo posojilne pogodbe z zadevno državo članico oceni, ali:
 - (a) je utemeljitev prošnje za posojilo in njegove višine razumna in verjetna glede na dodatne reforme in naložbe ter
 - (b) dodatne reforme in naložbe izpolnjujejo merila iz člena 16(3).
2. Če prošnja za posojilo izpolnjuje merila iz odstavka 1, Komisija po sprejetju sklepa iz člena 17(2) sklene posojilno pogodbo z zadevno državo članico. Posojilna pogodba poleg elementov iz člena 220(5) finančne uredbe vsebuje naslednje elemente:
 - (a) znesek posojila v eurih;
 - (b) povprečno zapadlost dolga. Za to zapadlost se ne uporablja člen 220(2) finančne uredbe;
 - (c) formulo za izračun cene in obdobje razpoložljivosti posojila;
 - (d) največje število obrokov in načrt odplačevanja;
 - (e) druge elemente, potrebne za izvajanje podpore v obliki posojila v zvezi z zadevnimi reformami in naložbenimi projekti v skladu s sklepom iz člena 17(2).
3. V skladu s členom 220(5)(e) finančne uredbe stroške, povezane z najemanjem sredstev za posojila iz tega člena, krijejo države članice upravičenke.

4. Komisija določi potrebno ureditev za upravljanje dajanja posojil v zvezi s posojili, odobrenimi v skladu s tem členom.
5. Država članica, ki prejme posojilo, odobreno v skladu s tem členom, odpre namenski račun za upravljanje prejetega posojila. Prav tako glavnico in zapadle obresti v okviru katerega koli povezanega posojila prenese na račun, ki ga določi Komisija v skladu z ureditvijo, vzpostavljeno v skladu s prejšnjim odstavkom, 20 delovnih dni TARGET2 pred ustreznim rokom za plačilo.

POGLAVJE III

Načrti za okrevanje in odpornost

Člen 14

Upravičenost

1. Države članice za doseganje ciljev iz člena 4 pripravijo nacionalne načrte za okrevanje in odpornost. Ti načrti določajo program reform in naložb zadevne države članice za naslednja štiri leta. Načrti za okrevanje in odpornost, upravičeni do financiranja iz tega mehanizma, zajemajo ukrepe za izvajanje reform in javnih naložbenih projektov v okviru doslednega svežnja.
2. Načrti za okrevanje in odpornost morajo biti skladni z zadevnimi izzivi in prednostnimi nalogami posameznih držav članic, opredeljenimi v okviru evropskega semestra, zlasti tistimi, ki so pomembni za zeleni in digitalni prehod ali iz njiju izvirajo. Načrti za okrevanje in odpornost morajo biti skladni tudi z informacijami, ki jih države članice vključijo v nacionalne reformne programe v okviru evropskega semestra, svoje nacionalne energetske in podnebne načrte in posodobitve teh načrtov v skladu z Uredbo (EU) 2018/1999²¹, načrte za pravični prehod v okviru Sklada za pravični prehod²² ter partnerske sporazume in operativne programe v okviru skladov Unije.
3. Kadar je država članica opravičena od spremljanja in ocenjevanja evropskega semestra na podlagi člena 12 Uredbe (EU) št. 472/2013 ali je pod nadzorom v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 332/2002, se določbe te uredbe uporabljajo za zadevno državo članico v zvezi z izzivi in prednostnimi nalogami, opredeljenimi v ukrepih, določenih z zadevnimi uredbami.

Člen 15

Načrt za okrevanje in odpornost

1. Država članica, ki želi prejeti podporo v okviru mehanizma, predloži Komisiji načrt za okrevanje in odpornost, kakor je opredeljen v členu 14(1).
2. Načrt za okrevanje in odpornost, ki ga predloži zadevna država članica, je priloga k nacionalnemu reformnemu programu in ga je treba uradno predložiti najpozneje do 30. aprila. Države članice lahko od 15. oktobra predhodnega leta predložijo osnutek načrta skupaj s predlogom proračuna za prihodnje leto.

²¹ Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov.

²² [...]

3. Načrt za okrevanje in odpornost mora biti ustrezno obrazložen in utemeljen. Vsebuje zlasti naslednje elemente:
- (a) obrazložitev, kako naj bi se obravnavali zadevni izzivi in prednostne naloge posamezne države članice, opredeljeni v okviru evropskega semestra;
 - (b) obrazložitev, kako naj bi načrt okrepil potencial rasti, ustvarjanje delovnih mest ter gospodarsko in socialno odpornost zadevne države članice, ublažil gospodarske in socialne posledice krize ter prispeval h krepitvi ekonomske, socialne in teritorialne kohezije in konvergence;
 - (c) obrazložitev, kako naj bi ukrepi iz načrta prispevali k zelenemu in digitalnemu prehodu ali obravnavanju izzivov, ki iz njiju izvirajo;
 - (d) predvidene mejnike, cilje in okvirni časovni raspored izvajanja reform v obdobju največ štirih let ter naložb v obdobju največ sedmih let;
 - (e) predvidene naložbene projekte in z njimi povezano naložbeno obdobje;
 - (f) ocenjene skupne stroške reform in naložb iz predloženega načrta za okrevanje in odpornost (imenovane tudi „ocenjeni skupni stroški načrta za okrevanje in odpornost“) in njihovo ustrezno utemeljitev ter navedbo, kako so sorazmerni s pričakovanim učinkom na gospodarstvo in zaposlovanje;
 - (g) po potrebi informacije o obstoječem ali načrtovanem financiranju Unije;
 - (h) spremljevalne ukrepe, ki bodo morda potrebni;
 - (i) utemeljitev doslednosti načrta za okrevanje in odpornost;
 - (j) ureditev za učinkovito izvajanje načrta za okrevanje in odpornost v zadevni državi članici, vključno s predlaganimi mejniki in cilji ter z njimi povezanimi kazalniki;
 - (k) po potrebi prošnjo za podporo v obliki posojila in dodatne mejnike iz člena 12(2) in (3) in njihove elemente ter
 - (l) katere koli druge ustrezne informacije.
4. Pri pripravi predlogov načrtov za okrevanje in odpornost lahko države članice od Komisije zahtevajo, naj organizira izmenjavo dobrih praks, da bi državam članicam, ki so to zahtevale, omogočila, da izkoristijo izkušnje drugih držav članic. Države članice lahko zahtevajo tudi tehnično podporo v okviru instrumenta za tehnično podporo v skladu z uredbo, ki jo ureja.

Člen 16

Ocena Komisije

1. Komisija pri ocenjevanju načrta za okrevanje in odpornost deluje v tesnem sodelovanju z zadevno državo članico. Komisija lahko poda pripombe ali zahteva dodatne informacije. Zadevna država članica predloži zahtevane dodatne informacije in lahko pred uradno predložitvijo po potrebi načrt spremeni.
2. Komisija pri ocenjevanju načrta za okrevanje in odpornost in pri določitvi zneska, ki se dodeli zadevni državi članici, upošteva analitične informacije o zadevni državi članici, ki so na voljo v okviru evropskega semestra, ter utemeljitev in elemente, ki jih je predložila zadevna država članica, kakor so navedeni v členu 15(3), pa tudi vse druge ustrezne informacije, zlasti tiste iz nacionalnega reformnega programa in nacionalnega energetskega in podnebne načrta zadevne države članice ter, po

potrebi, informacije iz tehnične podpore, prejete prek instrumenta za tehnično podporo.

3. Komisija oceni pomen in doslednost načrta za okrevanje in odpornost ter njegov prispevek k zelenemu in digitalnemu prehodu, v ta namen pa upošteva naslednja merila:
 - (a) ali se pričakuje, da bo načrt za okrevanje in odpornost prispeval k učinkovitemu obravnavanju izzivov, opredeljenih v ustreznem priporočilu za posamezno državo, naslovljenem na zadevno državo članico, ali v drugih ustreznih dokumentih, ki jih je Komisija uradno sprejela v okviru evropskega semestra;
 - (b) ali načrt vsebuje ukrepe, ki učinkovito prispevajo k zelenemu in digitalnemu prehodu ali obravnavanju izzivov, ki ju prinašata;
 - (c) ali se pričakuje, da bo načrt za okrevanje in odpornost imel trajen učinek v zadevni državi članici;
 - (d) ali se pričakuje, da bo načrt za okrevanje in odpornost učinkovito prispeval h krepitvi potenciala rasti, ustvarjanju delovnih mest ter h gospodarski in socialni odpornosti države članice, ublažil gospodarske in socialne posledice krize ter prispeval h krepitvi ekonomske, socialne in teritorialne kohezije;
 - (e) ali je utemeljitev, ki jo je država članica podala o znesku ocenjenih skupnih stroškov predloženega načrta za okrevanje in odpornost, razumna in verjetna ter sorazmerna s pričakovanim učinkom na gospodarstvo in zaposlovanje;
 - (f) ali načrt za okrevanje in odpornost vsebuje ukrepe za izvajanje reform in projektov javnih naložb, ki predstavljajo dosledne ukrepe;
 - (g) ali se pričakuje, da bo ureditev, ki jo je predlagala zadevna država članica, zagotovila učinkovito izvajanje načrta za okrevanje in odpornost, vključno s predvidenimi časovnim razporedom, mejniki in cilji ter povezanimi kazalniki.
4. Če je zadevna država članica zaprosila za podporo v obliki posojila, kakor je navedeno v členu 12, Komisija oceni, ali prošnja za podporo v obliki posojila izpolnjuje merila iz člena 13(1), zlasti ali dodatne reforme in naložbe, na katere se prošnja za posojilo nanaša, izpolnjujejo merila za ocenjevanje iz odstavka 3.
5. Za namen ocene načrtov za okrevanje in odpornost, ki jih predložijo države članice, lahko Komisiji pomagajo strokovnjaki.

Člen 17

Sklep Komisije

1. Komisija z izvedbenim aktom sprejme sklep v štirih mesecih po uradni predložitvi načrta za okrevanje in odpornost s strani države članice. V primeru, da Komisija pozitivno oceni načrt za okrevanje in odpornost, ta sklep določa reforme in naložbene projekte, ki jih mora izvesti država članica, vključno z mejniki in cilji ter finančnim prispevkom, ki se dodeli v skladu s členom 11.
2. Če zadevna država članica zaprosi za podporo v obliki posojila, ta sklep določa tudi znesek podpore v obliki posojila, kakor je navedeno v členu 12(4) in (5), ter dodatne reforme in naložbene projekte, zajete z navedeno podporo v obliki posojila, vključno z dodatnimi mejniki in cilji.

3. Finančni prispevek iz odstavka 1 se določi na podlagi ocenjenih skupnih stroškov načrta za okrevanje in odpornost, ki ga predlaga zadevna država članica, kakor je ocenjen na podlagi meril iz člena 16(3). Znesek finančnih prispevkov se določi na naslednji način:
- (a) kadar načrt za okrevanje in odpornost zadovoljivo izpolnjuje merila iz člena 16(3) in je znesek ocenjenih skupnih stroškov načrta za okrevanje in odpornost enak ali višji od najvišjega finančnega prispevka za navedeno državo članico, kakor je naveden v členu 10, je finančni prispevek, ki se dodeli zadevni državi članici, enak skupnemu znesku najvišjega finančnega prispevka iz člena 10;
 - (b) kadar načrt za okrevanje in odpornost zadovoljivo izpolnjuje merila iz člena 16(3) in je znesek ocenjenih skupnih stroškov načrta za okrevanje in odpornost nižji od najvišjega finančnega prispevka za navedeno državo članico, kakor je naveden v členu 10, je finančni prispevek, ki se dodeli zadevni državi članici, enak znesku ocenjenih skupnih stroškov načrta za okrevanje in odpornost;
 - (c) kadar načrt za okrevanje in odpornost meril iz člena 16(3) ne izpolnjuje zadovoljivo, se zadevni državi članici ne dodeli noben finančni prispevek.
4. Sklep iz odstavka 1 določa tudi:
- (a) finančni prispevek, ki se izplača v obrokih, ko država članica zadovoljivo izvede ustrezne mejnike in cilje, opredeljene v zvezi z izvajanjem načrta za okrevanje in odpornost;
 - (b) opis reform in naložbenih projektov ter znesek ocenjenih skupnih stroškov načrta za okrevanje in odpornost;
 - (c) obdobje za izvedbo načrta za okrevanje in odpornost, kot sledi:
 - (1) v zvezi z dokončanjem naložb: naložbeno obdobje, do katerega mora biti izveden naložbeni projekt, se konča najpozneje sedem let po sprejetju sklepa;
 - (2) v zvezi z dokončanjem reform: obdobje, v katerem morajo biti izvedene reforme, se konča najpozneje štiri leta po sprejetju sklepa;
 - (d) ureditev in časovni raspored izvajanja načrta za okrevanje in odpornost;
 - (e) zadevne kazalnike v zvezi z izpolnjevanjem predvidenih mejnikov in ciljev ter
 - (f) ureditev za zagotavljanje dostopa Komisije do ustreznih osnovnih podatkov in
 - (g) po potrebi, znesek posojila, ki se izplača v obrokih ter dodatne mejnike in cilje, povezane z izplačilom podpore v obliki posojila.
5. Kadar Komisija predlog načrta za okrevanje in odpornost oceni negativno, ustrezno utemeljeno oceno sporoči v štirih mesecih po tem, ko je država članica uradno predložila predlog.
6. Ureditev in časovni raspored izvajanja iz točke (d), zadevni kazalniki v zvezi z izpolnjevanjem predvidenih mejnikov in ciljev iz točke (e), ureditev za zagotavljanje dostopa Komisije do ustreznih osnovnih podatkov iz točke (f) in, po potrebi, dodatni mejniki in cilji, povezani z izplačilom podpore v obliki posojila, iz točke (g) odstavka 4 se dodatno opišejo v operativni ureditvi, o kateri se zadevna država članica in Komisija dogovorita po sprejetju sklepa iz odstavka 1.

7. Izvedbeni akti iz odstavkov 1 in 2 se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 27(2).

Člen 18

Sprememba načrta države članice za okrevanje in odpornost

1. Kadar zadevna država članica načrta za okrevanje in odpornost, vključno z ustreznimi mejniki in cilji, delno ali v celoti ne more več doseči zaradi objektivnih okoliščin, lahko Komisiji poda utemeljeno zahtevo za spremembo ali nadomestitev sklepa iz člena 17(1) ali 17(2). V ta namen lahko država članica predlaga spremenjen ali nov načrt za okrevanje in odpornost.
2. Kadar Komisija meni, da razlogi, ki jih je navedla zadevna država članica, upravičujejo spremembo zadevnega načrta za okrevanje in odpornost, oceni nov načrt v skladu z določbami člena 16 in v štirih mesecih po uradni predložitvi zahteve sprejme nov sklep v skladu s členom 17.
3. Kadar Komisija meni, da razlogi, ki jih je navedla zadevna država članica, ne upravičujejo spremembe načrta za okrevanje in odpornost, zahtevo v štirih mesecih po uradni predložitvi zavrne, potem ko je zadevni državi članici omogočila, da predloži svoje pripombe v enem mesecu po obvestilu o ugotovitvah Komisije.

POGLAVJE IV

Finančne določbe

Člen 19

Pravila o plačilih, začasni prekinitev in razveljavitvi finančnega prispevka

1. Sklep iz člena 17(1) pomeni posamezno pravno obveznost v smislu finančne uredbe, ki lahko temelji na skupnih obveznostih. Proračunske obveznosti se lahko po potrebi razdelijo na več let v letne obroke.
2. Plačila finančnih prispevkov zadevni državi članici v skladu s tem členom se izvršijo v skladu s proračunskimi odobritvami in glede na razpoložljiva sredstva. Sklepi Komisije iz tega člena se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 27(2).
3. Po izpolnitvi zadevnih dogovorjenih mejnikov in ciljev, navedenih v načrtu za okrevanje in odpornost, kakor je bil одобren v izvedbenem aktu Komisije, zadevna država članica Komisiji predloži ustrezno utemeljen zahtevek za izplačilo finančnega prispevka in, po potrebi, obroka posojila. Države članice lahko take zahtevke za izplačilo Komisiji predložijo vsaki dve leti. Komisija v dveh mesecih od prejema zahtevka oceni, ali so bili ustrezni mejniki in cilji iz sklepa iz člena 17(1) zadovoljivo izvedeni. Za namen ocene se upošteva tudi operativna ureditev iz člena 17(6). Komisiji lahko pomagajo strokovnjaki.

Kadar Komisija poda pozitivno oceno, sprejme sklep, s katerim odobri izplačilo finančnega prispevka v skladu s finančno uredbo.

4. Kadar Komisija na podlagi ocene iz odstavka 3 ugotovi, da mejniki in cilji iz člena 17(1) niso bili zadovoljivo izvedeni, se izplačilo celotnega finančnega prispevka ali njegovega dela začasno prekine. Zadevna država članica lahko predloži svoje pripombe v enem mesecu po obvestilu o oceni Komisije.

Začasna prekinitve se prekliče, če država članica sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev zadovoljivega izvajanja mejnikov in ciljev iz člena 17(1).

5. Z odstopanjem od člena 116(2) finančne uredbe rok plačila začne teči od datuma obvestila o pozitivnem rezultatu zadevni državi članici v skladu z drugim pododstavkom odstavka 3 ali od datuma obvestila o preklicu začasne prekinitve v skladu z drugim pododstavkom odstavka 4.
6. Če zadevna država članica v šestih mesecih od začasne prekinitve ni sprejela potrebnih ukrepov, Komisija v skladu s členom 14(1) finančne uredbe razveljavi znesek finančnega prispevka, potem ko je zadevni državi članici omogočila, da v dveh mesecih od obvestila predloži svoje pripombe o njenih ugotovitvah.
7. Če v 18 mesecih po sprejetju sklepa iz člena 17(1) zadevna država članica ni dosegla vidnega napredka v zvezi z zadevnimi mejniki in cilji, se znesek finančnega prispevka v skladu s členom 14(1) finančne uredbe razveljavi.
Komisija sprejme sklep o razveljavitvi, potem ko je zadevni državi članici dala možnost, da v dveh mesecih po prejemu obvestila o oceni Komisije predloži svoje pripombe o tem, ali ni bil dosežen noben vidni napredek.
8. Določbe tega člena se smiselno uporabljajo za dodatno podporo v obliki posojila v skladu z določbami posojilne pogodbe iz člena 13 in sklepa iz člena 17(2).

POGLAVJE V

Poročanje in obveščanje

Člen 20

Poročanje države članice v okviru evropskega semestra

Zadevna država članica vsako četrtoletje v okviru procesa evropskega semestra poroča o napredku pri uresničevanju načrta za okrevanje in odpornost, vključno z operativno ureditvijo iz člena 17(6). Zato se četrtoletna poročila držav članic ustrezno odražajo v nacionalnih reformnih programih, ki se uporabljajo kot orodje za poročanje o napredku pri uresničevanju načrtov za okrevanje in odpornost.

Člen 21

Obveščanje Evropskega parlamenta in Sveta ter komuniciranje o načrtih držav članic za okrevanje in odpornost

1. Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu brez nepotrebnega odlašanja posreduje načrte za okrevanje in odpornost, kakor so bili odobreni v izvedbenem aktu Komisije v skladu s členom 17. Zadevna država članica lahko od Komisije zahteva, da zakrije občutljive ali zaupne informacije, katerih razkritje bi ogrozilo njene javne interese.
2. Komisija lahko sodeluje v dejavnostih komuniciranja, da zagotovi prepoznavnost financiranja Unije za finančno podporo, predvideno v zadevnem načrtu za okrevanje in odpornost, med drugim tudi prek skupnih dejavnosti komuniciranja z zadevnimi nacionalnimi organi.

POGLAVJE VI

Komplementarnost, spremljanje in ocenjevanje

Člen 22

Usklajevanje in komplementarnost

Komisija in zadevne države članice z ukrepi, sorazmernimi njihovim pristojnostim, spodbujajo sinergije in zagotavljajo učinkovito usklajevanje instrumentov, vzpostavljenih s to uredbo, z drugimi programi in instrumenti Unije, zlasti z ukrepi, ki se financirajo iz skladov Unije. V ta namen:

- (a) zagotavljajo komplementarnost, sinergijo, doslednost in skladnost med različnimi instrumenti na ravni Unije in nacionalni ravni, kadar je to ustrezno pa tudi na regionalni ravni, zlasti v zvezi z ukrepi, ki se financirajo iz skladov Unije, tako v fazi načrtovanja kot v fazi izvajanja;
- (b) izboljšujejo mehanizme za usklajevanje, da se prepreči podvajanje prizadevanj; ter
- (c) zagotavljajo tesno sodelovanje med tistimi, ki so odgovorni za izvajanje na ravni Unije, na nacionalni ravni in, po potrebi, na regionalni ravni, da se dosežejo cilji instrumentov, vzpostavljenih s to uredbo.

Člen 23

Spremljanje izvajanja

- 1. Komisija spremlja izvajanje mehanizma in meri doseganje ciljev iz člena 4. Kazalniki, ki se uporabijo za poročanje o napredku mehanizma ter za spremljanje in ocenjevanje mehanizma glede doseganja splošnega in specifičnega cilja, so določeni v Prilogi III. Spremljanje izvajanja je ciljno usmerjeno in sorazmerno z dejavnostmi, ki se izvajajo v okviru mehanizma.
- 2. Sistem za poročanje o smotrnosti zagotavlja, da se podatki za spremljanje izvajanja dejavnosti in rezultatov zbirajo uspešno, učinkovito in pravočasno. V ta namen se prejemnikom financiranja Unije naložijo sorazmerne zahteve glede poročanja.

Člen 24

Letno poročilo

- 1. Komisija o izvajanju mehanizma iz te uredbe letno poroča Evropskemu parlamentu in Svetu.
- 2. Letno poročilo vsebuje informacije o napredku zadevnih držav članic pri izvajanju načrtov za okrevanje in odpornost v okviru mehanizma.
- 3. Letno poročilo vsebuje tudi naslednje informacije:
 - (a) obseg prihodkov, dodeljenih mehanizmu v okviru Instrumenta Evropske unije za okrevanje v preteklem letu, razčlenjen po proračunskih vrsticah, in
 - (b) prispevke zneskov, pridobljenih iz Instrumenta Evropske unije za okrevanje, k doseganju ciljev mehanizma.

4. Komisija lahko za namene poročanja o dejavnostih iz odstavka 2 po potrebi uporabi vsebino ustreznih dokumentov, ki jih je uradno sprejela v okviru evropskega semestra.

Člen 25

Ocena in naknadna ocena mehanizma

1. Komisija štiri leta po začetku veljavnosti te uredbe Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij predloži poročilo o neodvisni oceni izvajanja te uredbe, najpozneje v treh letih po koncu leta 2027 pa tudi poročilo o neodvisni naknadni oceni.
2. V poročilu o oceni je zlasti ocenjeno, v kolikšni meri so bili doseženi cilji, učinkovitost porabe sredstev in evropska dodana vrednost. Obravnava tudi nadaljnjo ustreznost vseh ciljev in ukrepov.
3. Če je primerno, se oceni priloži predlog za spremembo te uredbe.
4. Poročilo o naknadni oceni vsebuje splošno oceno instrumentov, vzpostavljenih s to uredbo, in vključuje informacije o njenem dolgoročnem učinku.

POGLAVJE VII

Komuniciranje in končne določbe

Člen 26

Informiranje, komuniciranje in oglaševanje

1. Prejemniki finančnih sredstev Unije potrdijo izvor in zagotovijo prepoznavnost financiranja Unije, zlasti pri promoviranju ukrepov in njihovih rezultatov, z zagotavljanjem doslednih, učinkovitih in sorazmernih ciljno usmerjenih informacij različnemu občinstvu, vključno z mediji in javnostjo.
2. Komisija izvaja ukrepe informiranja in komuniciranja v zvezi z mehanizmom, vzpostavljenim s to uredbo, njegovimi ukrepi in rezultati. Finančna sredstva, dodeljena izvajanju mehanizma, vzpostavljenega s to uredbo, prispevajo tudi k institucionalnemu komuniciranju o političnih prednostnih nalogah Unije, kolikor so povezane s cilji iz člena 4.

Člen 27

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 28

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

- 1.1. Naslov predloga/pobude
- 1.2. Zadevna področja v strukturi ABM/ABB
- 1.3. Vrsta predloga/pobude
- 1.4. Cilji
- 1.5. Utemeljitev predloga/pobude
- 1.6. Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic
- 1.7. Načrtovani načini upravljanja

2. UKREPI UPRAVLJANJA

- 2.1. Pravila o spremljanju in poročanju
- 2.2. Upravljavski in kontrolni sistem
- 2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

- 3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice
- 3.2. Ocenjene posledice za odhodke
 - 3.2.1. *Povzetek ocenjenih posledic za odhodke*
 - 3.2.2. *Ocenjene posledice za odobritve za poslovanje*
 - 3.2.3. *Ocenjene posledice za odobritve za upravne zadeve*
 - 3.2.4. *Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom*
 - 3.2.5. *Udeležba tretjih oseb pri financiranju*
- 3.3. Ocenjene posledice za prihodke

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o mehanizmu za okrevanje in odpornost

1.2. Zadevna področja v strukturi ABM/ABB²³

Kohezija

Ekonomске in finančne zadeve

1.3. Vrsta predloga/pobude

☒ Predlog/pobuda se nanaša na **nov ukrep**.

☐ Predlog/pobuda se nanaša na **nov ukrep na podlagi pilotnega projekta / pripravljalnega ukrepa**²⁴.

☐ Predlog/pobuda se nanaša na **podaljšanje obstoječega ukrepa**.

☐ Predlog/pobuda se nanaša na **obstoječ ukrep, preusmerjen v nov ukrep**.

1.4. Cilji

1.4.1. Večletni strateški cilji Komisije, ki naj bi bili doseženi s predlogom/pobudo

Strateški cilj mehanizma za okrevanje in odpornost je spodbujanje ekonomske, socialne in teritorialne kohezije z izboljšanjem zmogljivosti držav članic za odpornost in prilagajanje in večjo konvergenco držav članic ter podpiranjem zelenega in energetskega prehoda, ter s tem prispevanje k ponovni vzpostavitvi potenciala gospodarstev držav članic za rast po krizi zaradi COVID-19 in trajnostni rasti.

1.4.2. Specifični cilji in zadevne dejavnosti v strukturi ABM/ABB

Specifični cilj št.

Specifični cilj je državam članicam zagotoviti finančno podporo („nepovratna sredstva“ in „posojila“) za doseganje mejnikov in ciljev reform in naložb, kakor so določeni v načrtih za okrevanje in odpornost, ki jih bodo države članice predložile, Komisija pa odobrila. Specifični cilj se dosega v tesnem sodelovanju z zadevnimi državami članicami.

Zadevne dejavnosti v strukturi ABM/ABB

[...]

²³

ABM: upravljanje po dejavnostih, ABB: oblikovanje proračuna po dejavnostih.

²⁴

Po členu 54(2)(a) oz. (b) finančne uredbe.

1.4.3. *Pričakovani rezultati in posledice*

Navedite, kakšne učinke naj bi imel(-a) predlog/pobuda za upravičence/ciljne skupine.

Finančna podpora v okviru mehanizma je povezana z doseganjem rezultatov; tako naj bi instrument prispeval k izboljšanju zmogljivosti držav članic za odpornost in prilagajanje ter njihovi vrnitvi na pot gospodarskega okrevanja in trajnostne rasti; to bo vključevalo tudi prispevanje k zelenemu in digitalnemu prehodu ter zagotavljanje pravičnosti tega procesa z vidika socialnih sektorjev.

1.4.4. *Kazalniki rezultatov in posledic*

Navedite, s katerimi kazalniki se bo spremljalo izvajanje predloga/pobude.

Kazalniki izložka:

število načrtov, ki jih je odobrila Komisija;
skupni finančni prispevek, dodeljen načrtom.

Kazalniki rezultatov:

število izvedenih načrtov.

Kazalniki učinka:

cilji, določeni v načrtih, ki so bili med drugim doseženi zaradi prejete finančne podpore.

1.5. **Utemeljitev predloga/pobude**

1.5.1. *Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno*

Oblikovanje trdnih in odpornih gospodarstev in finančnih sistemov, ki temeljijo na močnih ekonomskih in socialnih strukturah, bo državam članicam pomagalo, da se učinkoviteje odzovejo na šoke in si po njih hitreje opomorejo. Zato so reforme in naložbe za odpravo strukturnih pomanjkljivosti gospodarstev ter za krepitev njihove odpornosti bistvenega pomena za to, da se gospodarstva vrnejo na pot trajnostnega okrevanja in prepreči nadaljnje povečevanje razlik v Uniji.

1.5.2. *Dodana vrednost ukrepanja EU*

Ukrepanje na ravni Unije je potrebno za doseganje hitrega in trdnega gospodarskega okrevanja v Uniji. Tega cilja države članice ne morejo zadovoljivo doseči same, medtem ko lahko posredovanje Unije prinese dodatno vrednost z vzpostavitvijo instrumentov, ki so ciljno usmerjeni v finančno podporo državam članicam pri oblikovanju in izvajanju prepotrebnih reform in naložb. Taka podpora bi pripomogla tudi k zmanjšanju družbenih posledic te krize.

1.5.3. *Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti*

Drugi instrumenti ravni Unije podpirajo izvajanje strukturnih reform in naložb. Na strani politike priporočila glede politik, ki jih Unija pripravi v okviru evropskega semestra, opredeljujejo prednostne reforme in naložbe. Skladi Unije, zlasti tisti iz Uredbe (EU) št. XXX/XX Evropskega parlamenta in Sveta [uredba o skupnih določbah], financirajo naložbene projekte, ki morajo biti tematsko osredotočeni in izpolnjevati nekatere omogočitvene pogoje. InvestEU zagotavlja financiranje za projekte zasebnih investicij v okviru različnih sklopov politike, ki niso nujno povezani s prizadevanji za reforme.

Nobeden od teh instrumentov ne zagotavlja neposredne in obsežne finančne podpore državam članicam v obliki „nepovratnih sredstev“ in „posojil“ za doseganje rezultatov, povezanih z dogovorjenimi načrti za okrevanje ter reformami in naložbami iz njih. To bo poseben način izvajanja tega mehanizma.

1.5.4. *Skladnost in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti*

Mehanizem bo dopolnjeval druge programe Unije in zagotavljal sinergije z njimi, zlasti s projekti, ki se financirajo iz strukturnih in kohezijskih skladov, in s programom InvestEU; to bo prispevalo h krepitvi uporabe sredstev Unije in preprečevanju podvajanja. V ta namen morajo, prvič, države članice Komisiji ob predložitvi načrtov zagotoviti ustrezne informacije o obstoječih ali načrtovanih financiranjih Unije, drugič, finančna podpora iz mehanizma bo dodatna glede na podporo, ki se zagotavlja v okviru drugih skladov in programov Unije, saj projekti reform in naložb lahko pridobijo financiranje iz drugih programov in instrumentov Unije, če taka podpora ne krije istih stroškov, tretjič, usklajevanje med instrumentom ter drugimi programi in skladi Unije se bo zagotavljalo prek okrepljenega upravljanja v okviru notranjih delovnih ureditev Komisije. Pri odločitvi o finančni podpori državam članicam se bodo upoštevali ukrepi, financirani s skladi in programi Unije, ter potreba po preprečevanju dvojnega financiranja. Poleg tega bodo reforme in naložbe, ki bodo prejele finančno podporo v okviru instrumentov, opredeljene v okviru evropskega semestra.

1.6. Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic

☐ Časovno omejen(-a) predlog/pobuda:

- ☐ trajanje predloga/pobude od [D. MMMM] LLLL do [D. MMMM] LLLL,
- ☒ Finančne posledice med letoma 2021 in 2024 za odobritve za prevzem obveznosti ter od leta 2021 za odobritve plačil.

☒ Časovno neomejen(-a) predlog/pobuda:

- izvajanje z obdobjem uvajanja med letoma LLLL in LLLL,
- ki mu sledi izvajanje v celoti.

1.7. Načrtovani načini upravljanja²⁵

☒ Neposredno upravljanje – Komisija:

- ☐ z lastnimi službami, vključno s svojim osebjem v delegacijah Unije,
- ☐ prek izvajalskih agencij.

☐ Deljeno upravljanje z državami članicami.

☐ Posredno upravljanje, tako da se naloge izvrševanja proračuna poverijo:

- ☐ tretjim državam ali organom, ki jih te imenujejo,
- ☐ mednarodnim organizacijam in njihovim agencijam (navedite),
- ☐ EIB in Evropskemu investicijskemu skladu,
- ☐ organom iz členov 208 in 209 finančne uredbe,
- ☐ subjektom javnega prava,
- ☐ subjektom zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, kolikor ti subjekti zagotavljajo ustrezna finančna jamstva,
- ☐ subjektom zasebnega prava države članice, ki so pooblaščen za izvajanje javno-zasebnih partnerstev in ki zagotavljajo ustrezna finančna jamstva,
- ☐ osebam, pooblaščenim za izvajanje določenih ukrepov SZVP na podlagi naslova V PEU in opredeljenim v zadevnem temeljnem aktu.
- *Pri navedbi več kot enega načina upravljanja je treba to natančneje obrazložiti v oddelku „opombe“.*

Opombe

Ni relevantno

²⁵

Pojasnila o načinih upravljanja in sklici na finančno uredbo so na voljo na spletišču BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Pravila o spremljanju in poročanju

Navedite pogostost in pogoje.

Posebni kazalniki učinkov, rezultatov in vpliva bodo opredeljeni v okviru vsakega odobrenega načrta v dogovoru z državami članicami, tako da bodo mejniki in cilji določeni kot pogoj za prejem finančnega prispevka.

Države članice bodo vsako četrtoletje v okviru evropskega semestra poročale o napredku pri doseganju mejnikov in ciljev. Komisija bo tudi vsako leto poročala Evropskemu parlamentu in Svetu.

Izvedeni bosta vmesna in naknadna ocena, da se ocenijo uspešnost, učinkovitost, ustreznost in skladnost mehanizma.

Komisija sklepne ugotovitve teh ocen skupaj s svojimi pripombami predloži Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij.

2.2. Upravljavski in kontrolni sistem

2.2.1. Ugotovljena tveganja

Tveganje je povezano z merjenjem uspešnosti (nedoseganje vnaprej opredeljenih ciljev/mejnikov).

Ukrepi, ki bodo sprejeti za zmanjšanje navedenih tveganj, so naslednji:

- temeljit postopek ocenjevanja pred izplačilom sredstev za doseganje mejnikov/ciljev s strani držav članic upravičenk;
- začasna prekinitev in razveljavitev plačil v primeru nedoseganja mejnikov/ciljev s strani držav članic upravičenk.

2.2.2. Podatki o vzpostavljenem sistemu notranjih kontrol

Mehanizem bo izvajala Komisija z neposrednim upravljanjem v skladu s finančno uredbo.

2.2.3. Ocena stroškov in koristi kontrol ter ocena pričakovane stopnje tveganja napak

Finančni prispevek se bo državi članici zagotovil v obliki financiranja, ki ni povezano s stroški, iz točke (a) člena 125(1) finančne uredbe.

2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

Navedite obstoječe ali načrtovane preprečevalne in zaščitne ukrepe.

V predlog uredbe so vključene standardne določbe za zaščito finančnih interesov Unije.

GD za podporo strukturnim reformam bo uporabil svojo strategijo za boj proti goljufijam ob upoštevanju sorazmernosti ter stroškov in koristi ukrepov, ki naj bi se izvedli.

Ustrezni postopki notranjih kontrol se bodo uporabljali na različnih ravneh upravljanja in bodo zasnovani tako, da se zagotovi razumno zagotovilo za doseganje naslednjih ciljev: uspešnosti, učinkovitosti in smotrnosti delovanja; zanesljivosti poročanja; varovanja sredstev in informacij; neustreznega upravljanja tveganj v zvezi

z zakonitostjo in pravilnostjo osnovnih transakcij ter preprečevanjem, odkrivanjem, odpravo in spremljanjem goljufij in nepravilnosti.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

- Obstoječe proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	številka [poimenovanje.....]	dif./nedif. ²⁶	držav Efte ²⁷	držav kandidat ²⁸	tretjih držav	po členu 21(2)(b) finančne uredbe
	[XX YY YY YY]	dif./nedif.	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE

- Zahtevane nove proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	številka [poimenovanje.....]	dif./nedif.	držav Efte	držav kandidat	tretjih držav	po členu 21(2)(b) finančne uredbe
	[XX YY YY YY]		DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE

²⁶ Dif. = diferencirana sredstva / nedif. = nediferencirana sredstva.

²⁷ Efta: Evropsko združenje za prosto trgovino.

²⁸ Države kandidatke in po potrebi potencialne države kandidatke z Zahodnega Balkana.

3.2. Ocenjene posledice za odhodke

3.2.1. Povzetek ocenjenih posledic za odhodke

Poleg upravnih odhodkov iz razdelka 7 večletnega finančnega okvira bodo predlagani odhodki, povezani z instrumentom za okrevanje in odpornost, v višini 267 955 000 000 EUR (v tekočih cenah) kriti v obliki posojil ter v višini 334 950 000 000 EUR (v tekočih cenah) na voljo kot zunanji namenski prejemki v smislu člena 21(5) finančne uredbe, ki izhajajo iz najemanja posojil Unije, kot je določeno v Uredbi (EU) XXX/XX [uredba o Instrumentu Evropske unije za okrevanje].

Od tega zneska se lahko do 42 000 000 EUR nameni za upravne odhodke.

Okvirna razčlenitev odhodkov (v milijonih EUR v tekočih cenah) je naslednja:

mehanizem za okrevanje in odpornost			Leto 2021	Leto 2022	Leto 2023	Leto 2024	Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027	Poznejša leta	SKUPAJ
• Odobritve za poslovanje											
Posojila	Podpisani sporazumi	(1)	132 651,000	135 304,000	–	–	–	–	–	–	267 955,000
	Posojilni obroki	(2)	39 795,300	73 753,950	66 988,750	60 356,200	27 060,800	–	–	–	267 955,000
Nepovratna sredstva	obveznosti	(1a)	131 580,000	134 211,000	34 228,000	34 913,000	6,000	6,000	6,000	–	334 950,000
	plačila	(2a)	19 742,100	53 030,250	78 162,750	86 952,550	59 129,300	25 743,850	10 443,850	1 745,350	334 950,000
od tega odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz navedenih sredstev za nepovratna sredstva			6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	–	42,000

Razdelek večletnega finančnega okvira	7	„Upravni odhodki“
--	----------	-------------------

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	SKUPAJ
Komisija (ECFIN, SG)									
• Človeški viri		2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	15,750
• Drugi upravni odhodki									
SKUPAJ Komisija (ECFIN, SG)	odobritve	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	15,750

Odobritve iz RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	(obveznosti skupaj = plačila skupaj)	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	15,750
--	---	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	SKUPAJ
Odobritve iz RAZDELKOV 1 do 7 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	obveznosti	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	15,750
	plačila	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	15,750

3.2.2. Ocenjene posledice za odobritve za poslovanje

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za poslovanje.
- ☐ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za poslovanje, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

odobritve za prevzem obveznosti v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Cilji in realizacije ↓			Leto N		Leto N + 1		Leto N +2		Leto N + 3		Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)						SKUPAJ	
	REALIZACIJE																	
	vrsta ²⁹	povpr ečni stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	strošk i	število	stroški	število	stroški	število realiza cij skupaj	stroški realizacij skupaj
SPECIFIČNI CILJ št. 1 ³⁰ ...																		
– realizacija																		
– realizacija																		
– realizacija																		
Seštevek za specifični cilj št. 1																		
SPECIFIČNI CILJ št. 2 ...																		
– realizacija																		
Seštevek za specifični cilj št. 2																		
STROŠKI SKUPAJ																		

²⁹ Realizacije so dobavljeni proizvodi in opravljene storitve (npr. število financiranih izmenjav študentov, število kilometrov novozgrajenih cest ...).

³⁰ Kakor je opisan v točki 1.4.2 „Specifični cilji ...“.

3.2.3. Ocenjene posledice za odobritve za upravne zadeve

3.2.3.1. Povzetek

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za upravne zadeve.
- ☒ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za upravne zadeve, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	SKUPAJ
--	------	------	------	------	------	------	------	--------

RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira								
Človeški viri	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	15,750
Drugi upravni odhodki								
Seštevek za RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	2,250	15,750

Odobritve zunaj RAZDELKA 5³¹ večletnega finančnega okvira								
Človeški viri	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	42,000
Drugi upravni odhodki								
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	42,000

SKUPAJ	8,250	8,250	8,250	8,250	8,250	8,250	8,250	57,750
---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------

Potrebe po odobritvah za človeške vire in druge upravne odhodke se krijejo z odobritvami GD, ki so že dodeljene za upravljanje ukrepa in/ali so bile prerazporejene znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v okviru postopka letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

³¹ Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

3.2.3.2. Ocenjene potrebe po človeških virih

- ☐ Za predlog/pobudo niso potrebni človeški viri.
- ☒ Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

ocena, izražena v ekvivalentu polnega delovnega časa

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)							
XX 01 01 01 (sedež in predstavništva Komisije)	15	15	15	15	15	15	15
XX 01 01 02 (delegacije)							
XX 01 05 01 (posredne raziskave)							
10 01 05 01 (neposredne raziskave)							
• Zunanji sodelavci (v ekvivalentu polnega delovnega časa: EPDČ)³²							
XX 01 02 01 (PU, NNS, ZU iz splošnih sredstev)							
XX 01 02 02 (PU, LU, NNS, ZU in MSD na delegacijah)							
XX 01 04 yy ³³	– na sedežu						
	– na delegacijah						
XX 01 05 02 (PU, NNS, ZU za posredne raziskave)							
10 01 05 02 (PU, NNS, ZU za neposredne raziskave)							
Druge proračunske vrstice (navedite)	75	75	75	75	75	75	75
SKUPAJ							

XX je zadevno področje ali naslov v proračunu.

Potrebe po človeških virih se krijejo z osebjem GD, ki je že dodeljeno za upravljanje ukrepa in/ali je bilo prerezporejeno znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbenci	
Zunanji sodelavci	

³² PU = pogodbeni uslužbenec; LU = lokalni uslužbenec; NNS = napoteni nacionalni strokovnjak; ZU = začasni uslužbenec; MSD = mladi strokovnjak na delegaciji.

³³ Dodatna zgornja meja za zunanje sodelavce v okviru odobritev za poslovanje (prej vrstice BA).

3.2.4. Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom

- ☐ Predlog/pobuda je v skladu z veljavnim večletnim finančnim okvirom.
- ☐ Za predlog/pobudo je potrebna sprememba zadevnega razdelka večletnega finančnega okvira.

Pojasnite zahtevano spremembo ter navedite zadevne proračunske vrstice in ustrezne zneske.

- ☐ Za predlog/pobudo je potrebna uporaba instrumenta prilagodljivosti ali sprememba večletnega finančnega okvira.

Pojasnite te zahteve ter navedite zadevne razdelke in proračunske vrstice ter ustrezne zneske.

3.2.5. Udeležba tretjih oseb pri financiranju

- V predlogu/pobudi ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb.
- V predlogu/pobudi je načrtovano sofinanciranje, kot je ocenjeno v nadaljevanju:

odobritve v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Leto N	Leto N + 1	Leto N + 2	Leto N + 3	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)			Skupaj
Navedite organ, ki bo sofinanciral predlog/pobudo								
Sofinancirane odobritve SKUPAJ								

3.3. Ocenjene posledice za prihodke

- ☐ Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.
- ☐ Predlog/pobuda ima finančne posledice, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:
 - ☐ za lastna sredstva,
 - ☐ za razne prihodke.

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Prihodkovna proračunska vrstica	Odobritve na voljo za tekoče proračunsko leto	Posledice predloga/pobude ³⁴						
		Leto N	Leto N + 1	Leto N + 2	Leto N + 3	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)		
Člen								

Za razne namenske prejeme navedite zadevne odhodkovne proračunske vrstice.

Navedite metodo za izračun posledic za prihodke.

³⁴

Pri tradicionalnih lastnih sredstvih (carine, prelevmani na sladkor) se navedejo neto zneski, tj. bruto zneski po odbitku 25 % stroškov pobiranja.